

OMNES UNUM

(TODOS UNO)

1 9 6 0

ŠTEV. 6

GLASILO SLOVENSКИH DUHOVNIKOV
V ZAMEJSTVU

K A Z A L O

Gregor Mali: Marija in duhovnik	161
Alojzij Košmerlj: Duhovnik v razmerju do ljudstva	163
Zdravko Reven: Nevarnosti za izseljenskega misijonarja	167
Filip Žakelj: ško Rožman in župnik Jernej	170
Thomas Ulbing: Episcopi Dr. Gregori Rožman	172
Msgr. Božo Kjačić	178
Novice od povsod	179

Glede vseh upravnih zadev in poravnave naročnine se obračajte naravnost na upravo: Rev. Stanko Škrbe, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina, ali pa na sledeče sobrate poverjenike:

Kanada: Rev. Anton Vukšinič, 146 Bell Street, Port Colborne, Ontario.

U. S. A.: Rev. Jožef Ferkulj, St. Vincent Home, 1340 N. — 10 Str. Quiney, Illinois USA.

Čile: Rev. dr. Trdan, Capellán, Hacienda Acuelo, Est. Hospital, Chile.

Italija: Rev. Tone Iskra, Chiesa del S. Nome di Maria, Foro Traiano 89, Roma.

Trst: Rev. Jože Jamnik, Vicolo delle Rose 7 (Rojan), Trieste.

Gorica: Mons. dr. Franc Močnik, Via Don Bosco 3, Gorizia.

Avstrija: Rev. Vinko Zaletel, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Ostala Evropa: Rev. Zdravko Reven, Grand Rue, 37, Charleroi, Belgique.

Naročnina: Za Argentino in Čile 80 argentinskih pesov. Za U. S. A. 2.50 dolarja. Za vse ostale dežele vrednost zamenjave 2.50 dolarja. Kdor želi, more poravnati naročnino z mašnimi štipendiji. To velja zlasti za Evropo. Opraviti je treba tri sv. maše. Naj nihče ne opravi maš prej, dokler mu ni sporočeno, da so namenjeni zanj že določeni. Maše, za katere nam ni sporočeno, da so sprejete oz. opravljene, smatramo za neopravljene in naročnino za neporavnano.

Uprava

OMNES UNUM

GLASILO SLOVENSkih DUHOVNIKOV V ZAMEJSTVU

LETO VII.

1960

ŠTEV. 6

MARIJA IN DUHOVNIK

Gregor Mali, Argentina

Morda včasih tudi mi mislimo, da je pobožnost do Marije sicer potrebna, vredna, da jo priporočamo, vendar pa le postranska, manj važna. Kar ne moremo se dati prepričati, da je ta pobožnost bistveni del našega duhovništva. Kristus je namreč svojo Mater izročil mlademu duhovniku, svetemu Janezu z besedami: „Glej, tvoja mati!“ Sveti Janez, njegov najljubši učenec, jo je potem vzel k sebi in zanjo skrbel. Ko bi nam bila Marija to, kar je bila Janezu, bi bilo naše duhovniško življenje mnogo bolj sveto in blagoslovljeno.

Razlogi za naše češčenje Matere božje

Marija stoji v začetku našega duhovništva. Naše duhovništvo izvira iz Kristusovega duhovništva. Kristus je kraljevski, véliki, edini duhovnik. Naše duhovništvo je nadaljevanje Kristusovega duhovništva. Ko je Marija izgovorila besedo: „Zgodi se mi po tvoji besedi,“ je v njenem deviškem telesu Beseda sprejela človeško naravo. Kristusova človeška narava se je združila z božjo. Sin božji je postal človek in véliki duhovnik po neumljivem sodelovanju Svetega Duha z Devico Marijo. V njej je Kristus, posvečen v duhovnika, govoril: „Glej, prihajam, da izvršim, o Bog, tvojo voljo“ (Hbr 10, 7). Postal je tudi dar, žrtev, ki jo bo daroval. Marija mu je v svojem deviškem telesu pripravila oltar za veličastno daritev. Zato se ni branil učlovečenja v telesu Device.

Ker je Marija mati večnega duhovnika Kristusa, je na poseben način tudi mati vseh tistih, ki nadaljujejo poslanstvo njenega Sina, posredujejo božje življenje in so sredniki med Bogom in ljudmi. Marijinemu „zgodi se“ se moramo torej zahvaliti za to, kar smo. Ona nam je posredovala milosti, ki so nas pripravile na duhovniški poklic, nas podpirale, da smo ga dosegli in da v njem vztrajamo. Kristus se je po Mariji daroval svetu. Zato hoče, da ga tudi mi po njej z neprestano žrtvijo svojega življenja posredujemo svetu.

Marija varuje naše duhovništvo

Vsem duhovnikom preti stalno zelo resna nevarnost, da se svojih opravil preveč navadimo in izgubimo do njih potrebno spoštovanje. Assueta vilescunt. Po Marijinem zgledu bi morali tudi duhovniki imeti vsaj nekoliko materinskega

srca za Jezusa. Marija je živila 30 let z Jezusom pod isto streho, ga spremljala v njegovem vsakdanjem življenju, uživala vse njegovo zaupanje, pa ni izgubila spoštovanja, vere in ljubezni do njega. Vedno ga je ponižno častila, molila in zvesto ljubila.

Duhovniki večkrat doživljamo neuspehe, nerazumevanja, zapuščenost, zagrenjenost. Te notranje preskušnje bi nas mogle streti, če bi ne imeli Matere, ki nas razume in s svojim materinskim srcem spremlja. Čim večje je naše zaupanje v Marijo, toliko večja je njena pomoč in tolažba.

„Človeško življenje na zemlji je boj“ (Job 7, 1). Ker je duhovnik prejel mnogo več milosti ko navadni kristjan, ga zato tudi hudobni duh mnogo bolj napada. Poleg stanovitne molitve, čuječnosti in ponižnosti je za duhovnika v tem boju največji pripomoček Brezmadežna, ki je peklenški kači s svojo deviško nogo glavo strla. V duhovnikovi duši, ki je združena z Marijo, ne more satan nič opraviti in nikoli doseči zmage.

Marija daje blagoslov našemu delu

Najvažnejša naloga vsakega duhovnika je skrb za osebno posvečenje. Zato se mora prizadevati, da bo Kristus rasel v njem. Njegova duhovniška služba pa je v tem, da skrbi, da se Kristus rodi in raste v dušah.

V veri molimo: „In v Jezusa Kristusa... , ki je bil spočet od Svetega Duha, rojen iz Marije Device.“ Po sodelovanju Svetega Duha z Marijo je prišel Kristus na svet. Po ponovnem sodelovanju Svetega Duha z Devico Marijo se Jezus tudi rodi in raste v dušah. Bog je hotel, da je po Mariji Jezus prišel na svet. Bog pa ne jemlje svojih darov nazaj in ne spreminja svojih odredb. Po Mariji smo prejeli Začetnika vseh milosti. Zato tudi po njenem posredovanju prejemo vse pripomočke za rast in napredek krščanskega življenja. Marija je že ob učlovenjenju svojega Sina z njim sodelovala pri delu za naše zveličanje; zato sodeluje v vseh časih pri vseh apostolskih delih, ki so samo nadaljevanje Kristusovega dela.

Bossuet pravi, da smo mi „drugi Kristusi“ samo toliko, kolikor nas vodi Sveti Duh, ki pa more v duši razviti le toliko svoje darove, nadnaravne nagibe, kolikor najde v njej Marijo. Sv. Ludvik M. Grignion Montfortski pa izjavlja, da ne verjame, da bi se kdo mogel notranje združiti z Gospodom in biti zvest Svetemu Duhu, če se ni prej duhovno zedinil s presveto Devico in si zagotovil njene pomoči.

Marija na svoj materinski način sodeluje pri podeljevanju milosti in pri rasti v njej. Mati pripravlja otroku hrano in vpliva nanj, da jo uživa. Marija pripravlja dušam milosti in nanje vpliva, da z njimi sodelujejo. Zato nanjo obračamo besede sv. pisma: „Kdor najde mene, najde življenje in prejme zveličanje od Gospoda.“

Kolikor bolj iskrena, kolikor globlja je torej naša pobožnost do Marije, toliko bolj se razvija v nas nadnaravno življenje in toliko bolj raste v nas Kristus. Marija je mati Kristusova, večnega Duhovnika. Ker so duhovniki deležni Kristusovega duhovništva, je tudi na prav poseben način mati vseh duhovnikov, ki jih varuje in daje blagoslov njihovemu delu. Zato morajo duhovniki še bolj ko navadni verniki Marijo častiti in v njo vedno zaupati.

Duhovnik v razmerju do ljudstva

(Govoril zbranim slovenskim duhovnikom v Buenos Airesu — Alojzij Košmerlj)

Staro in vendar vedno aktualno je to pastoralno vprašanje o naših odnosih do vernega ljudstva. Od pravnega stališča v tem pogledu zavisi navadno ves uspeh našega duhovniškega dela, kakor po drugi strani lahko tudi najgorečnejši naporji ostanejo brez sadu, ako se duhovnik z ljudstvom prav ne znajde.

Naj podam o tem važnem problemu stare in moderne pastoracije nekaj preprostih misli v pouk mlajšim in v obnovljeno spodbudo vsem.

Prvi in najvišji vzor duhovnikov je v vseh stvareh naš Gospod Jezus Kristus, veliki in večni Duhovnik nove zaveze. Vse njegovo življenje in delo povzame sveti Pavel v pismu do Tita v naslednje prelepe besede: „Razodela se je dobrotljivost in ljudomilost Boga, našega Odrešenika“ (3, 4).

Dobrotljivost in ljudomilost naj bi bile glavni lastnosti vsakega dušnega pastirja v razmerju do vernega ljudstva, ako hočemo slediti Gospodovemu zgledu, kar za nas končno ni samo stvar dobre volje, ampak sveta in neizogibna dolžnost: „Zgled sem vam namreč dal, da bi tudi vi delali, kakor sem jaz vam storil. Resnično, resnično vam povem: služabnik ni večji ko njegov gospod, in poslanec ne večji ko tisti, ki ga je poslal. Ako to veste — blagor vam, če boste to delali“ (Jan 13, 15-17).

Na Gospoda Jezusa je mislil sveti Pavel, ko je v 1. pismu Korinčanom zapel oni čudoviti slavospjev ljubezni: „Ljubezen je potrpljiva, je dobrotljiva; ljubezen ni nevoščljiva, se ne ponaša, se ne napihuje; ni prešerna, ne išče svojega, se ne da razdražiti, ne misli hudega; se ne veseli krivice, veseli se pa resnice, vse opraviči, vse veruje, vse upa, vse prenaša“ (pgl. 13).

Dobrotljivost in ljudomilost in neizčrpna ljubezen Jezusova so izoblikovale duše apostolov, ki so šli v svojem delu za duše vedno verno in zvesto za Gospodovim zgledom. Podoba dobrega Pastirja in Učenika, ki je z njimi hodil od kraja do kraja, delil dobrote in ozdravil vse, ki so prihajali k njemu; kj je toliko z njimi samimi potrpel in toliko tudi potrpel z ljudmi — ta podoba jim po binkoštnem prazniku vsa svetla in mila žari pred dušo, jih uči, jih spodbuja, jih krepi v bridkostih in grenkosti silnih naporov in žrtev. Treba nam je le pobožno prebirati Apostolska dela in njihova pisma, da vidimo, kako Gospodovi učenci niso poznali v svojem razmerju do ljudstva drugega vodila kot Gospodov zgled in nauk: dobrotljivost in ljudomilost.

+

Seveda pa dobrota in ljudomilost ne izključujeta trdnosti v načelih, neustrašene odločnosti v obrambi resnice, pravice, poštenosti in dostojnosti.

Tudi v tem nam sveti zgled Jezusa in njegovih apostolov, ki so se v njegovi šoli poleg dobrotljivosti in ljudomilosti naučili tudi odločnosti in modre pastoralne strogosti, kadar ju razmere zahtevajo.

Mislimo na Jezusa, kako strog in neizprosni je, ko dvakrat očisti tempelj; kako odločno nastopa proti hinavskim farizejem in pismoukom, ki begajo in odvrtačajo ljudstvo od njega; kako silna, pretresljiva, grozna je obsodba, ki jo izreka nad njimi malo pred svojo smrtjo. Vidimo ga v duhu, kako mu oči gore

v sveti jezi in žalosti nad toliko trdovratnostjo in zakrknjenostjo. Tudi učence kara, kadar ravnaajo svojeglavno in ne slede njegovim naukom in namenom. Mislimo na Petra, ki mu odsvetuje pot v trpljenje; na Jakoba in Janeza, ki hočeta priklicati ogenj iz neba nad negostoljubno samarijsko mesto. Resen in strog je v svojem svarjenju. Vendar vse njegovo opominjanje in karanje nikdar ne izgubi iz vidika najvišjega načela, ki naj bo prvo in najvišje načelo vse pastoracije: zveličanje duš! Za Gospodovimi besedami svarila, sodbe, opomina se skriva ta neizmerna ljubezen do duš, tudi do duš farizejev in pismoukov. Z ginjenjem v srečo beremo v Lukovem evangeliju, kako je Jezus ozdravil mrtvoudnega in je bilo med množico ljudstva mnogo farizejev in učiteljev postave, ki so bili prišli iz vseh galilejskih in judovskih vasi in iz Jeruzalema, da bi ga opazovali — pa evangelist dostavlja: „In bila je moč Gospodova, da bi jih ozdravil“ (prim. Lk 5). Vsaka duša je Gospodu ljuba in dragocena, tudi duše njegovih sovražnikov.

Duh Gospodove pastoracije preveva tudi apostole pri vodstvu krščanskih občin, ki jih po svetu ustanavljajo. Večkrat morajo opominjati, svariti, karati, groziti s cerkvenimi kaznimi, da bi ohranili vernike na pravi poti krščanskega življenja, vendar niso v tem nikdar surovi, nikdar zgolj osebni. Gospoda Jezusa imajo pred očmi, ki je o njem prerok Izaija napovedal: „Glej, služabnik moj, ki sem ga izvolil, moj ljubljenec, ki ga je vzljubila moja duša! Ne bo se prepiral in ne bo vpil in nihče, ne bo slišal na ulicah njegovega glasu. Nalomljenega trsa ne bo prelomil in tlečega stenja ne bo ugasil, dokler pravice ne dovede do zmage: in vanj bodo narodi upali“ (Mt 12, 18-21). V sami ostri borbi za zmago pravice vodi Gospoda Jezusa potrpežljiva, usmiljena ljubezen do grešnikov, do nestanovitnih, omahujočih duš.

Po Gospodovem zgledu se ravnaajo apostoli, ki so nam glede svojih pastoralnih metod zapustili v svojih pismih nepozabne priče in dokaze.

Posebno odločen, živahen, bojevito razpoložen je svetj Pavel, apostol narodov, ki je prvi zanesel krščansko vero med pagane in jo je moral potem neprestano zagovarjati, braniti, razlagati, da nove krščanske občine niso podlegle krivim učiteljem. Z ostrimi, trdimi besedami biča razvade, opominja, prosi, roti in grozi. Ob vsem tem pa njegovo apostolsko srce prekipeva od očetovske ljubezni. Galačanom, ki so jih motili judovski fanatiki, hoteč jih na novo ukleniti v verige Mojzesove postave, ves iz sebe piše: „O nespametni Galačani, kdo vas je začaral?... Tako nespametni ste? Začeli ste z Duhom in zdaj končavate z mesom?“ (3, 1-3). Kmalu za tem ostrim svarilom, pa jim ljubeče kliče: „Otročiči moji, za katere zopet trpim porodne bolečine, dokler se v vas ne upodobi Kristus“ (4, 19). Korinčanom piše: „Kaj hočete? Naj pridem k vam s palico, ali z duhom ljubezni in krotkosti? (I, 4, 21). Zagovarja se pred krivimi očitki. O svojih mukah in prikaznih jim piše, da potrdi svoj apostolski poklic in ugled, ki so mu ga nekateri osporavali. Jasna, ognjevitna je njegova beseda, kakor na obe strani nabrušen meč, ki reže v živo. Pri vsem tem pa jim daje dokaze največje, velikodušne ljubezni; hučo mu je pri srcu, da jih je moral tako trdo prijeti. V drugem pismu jim piše takole: „V veliki stisk in srčni tesnobi sem vam pisal z mnogimi solzami; ne zato, da bi se užalostili, temveč, da bi spoznali ljubezen, ki jo imam prav posebno do vas“ (II, 2, 4). „Tako ste v naših srcih, da z vami umrjemo in z vami živimo. Veliko zaupanje imam do vas, veliko hvalo zaradi vas; poln tolažbe sem in preobilo je moje veselje pri vsej naši nadlogi“ (II, 7, 4). Ni čudno, če so Korinčani tako svarjenje svojega duhovnega očeta sprejeli z jokom kesanja, na kar naveže veliki apostol naslednje ljubeče besede: „Tit nam je poročal

o vašem hrepenenju, o vašem žalovanju, o vaši gorečnosti zame, tako da sem se še bolj razveselil... Kesal sem se, ker vidim, da vas je prvo pismo, četudi za malo časa, užalostilo, zdaj pa se veselim; ne zato, ker ste se užalostili, temveč, ker ste se užalostili v spreobrnjenje“ (II, 7, 7-9).

Takih in podobnih zgledov apostolske vneme in doslednosti, pa obenem najiskrenejše očetovske ljubezni je v Pavlovih pismih vse polno. Enako tudi v pismih drugih apostolov, ki pa ne grejo tako v živo, kakor sveti Pavel, marveč so njihovi opomini in spodbude bolj splošnega značaja, kakor so tudi njihova pisma namenjena bolj splošnosti, kot posameznim krščanskim občinam, s katerimi bi jih, kot Pavla, vezale najtesnejše osebne zveze. Posebno zanimiva so še v tem pogledu pisma svetega Janeza, učenca ljubezni, in njegovo skrivnostno Razodetje. Odločen in neizprosni je sveti evangelist v obrambi čiste krščanske resnice: „Kdor ne ostane v Kristusovem nauku, nima Boga... Če kdo k vam prihaja in ne prinaša tega nauka, ga ne sprejemajte v hišo in ga tudi ne pozdravljajte. Kdor ga namreč pozdravlja, se udeležuje njegovih hudobnih del“ (II, 9-10). Svarilo za vse čase in za naše dni posebej: Nobenega sodelovanja, niti osebnih stikov prijateljstva ne imejmo s sovražniki svete vere! Vendar vsa ta sveta, apostolska odločnost ne zamori v apostolovem srcu nežne, očetovske ljubezni do vseh, tudi do onih, ki so zašli: „Otročiči moji, to vam pišem, da bi ne grešili. Ako se pa kdo pregreši, imamo zagovornika pri Očetu, Jezusa Kristusa, Pravičnega. On je sprava za naše grehe; pa ne samo za naše, marveč tudi za ves svet“ (II, 2, 1-2).

Iz vseh teh zgledov se učimo, kako naj branimo božjo resnico in pravico in svoj duhovniški ugled, kadar spoznamo to za potrebno. Ne karajmo vernikov nikoli zaradi zgolj osebnih zadev, ki ne zadevajo naše duhovniške časti in službe. Karajmo in opominjajmo vedno z modrostjo in s taktom, s spoštovanjem, ki ga verniki kot božji otroci zaslužijo. Zveličanje duš — bodi tudi nam v vsej pastoraaciji vrhovno načelo. Iz vsega opominjanja in svarjenja ter karanja naj verniki čutijo našo ljubezen, ki samo zato kara in kaznuje, da dviga in rešuje. Naša gorečnost bodi taka, da užiga k poboljšanju in spreobrnjenju, ne taka, da požiga in stre. „Vaša blagost bodi znana vsem ljudem“ (Filp 4, 5).

Naj navedem tu še prelepe besede, ki jih je v svoji knjigi duhovnih konferenc napisal o dobroti angleški oratorijanec Friderik Viljem Faber, po vsem svetu znan po svojih globokih in duhovitih delih. Takole piše: „Dobrota je tista, ki privlači izgubljene duše, odpira srca, ki so se zdela trdovratno zaprta, razsvetljuje ume, ki so bili prostovoljno zaslepljeni, in prinaša pomoč zaupanja tja, kjer je obup že skoraj zmago obhajal. Pod vplivom dobrote se slabotnost okrepi in bojazen opogumi, moč postane plemenitejša, plemenitost herojska. Povsod je dobrota najboljša sodelavka predragocene Krvi. Naše lastno spreobrnjenje k Bogu se je često začelo s kakimi dejanji dobrote, storjenimi ali prejetimi. Dobrota je spreobrnila več grešnikov kot gorečnost, zgovornost in poučevanje; in te tri stvarji tudi niso nikogar spreobrnila, ako ni dobrota imela svojega deleža v njih...“

Zanimiva je v tem oziru lectio brevis pri primi v navadnih dneh in nedeljah. Povzeta je po 2. pismu svetega Pavla Tesaloničanom (3, 5); apostol tam piše: „Gospod pa naj vodi vaša srca k ljubezni božji in k potrpežljivosti Kristusovi.“ Cerkev je tem besedam še dodala: „Corda et corpora nostra...“ Torej ne samo naša srca, ampak tudi naša telesa naj nam Gospod vodi k svoji ljubezni in h Kristusovi potrpežljivosti. Ljubeznjivi in potrpežljivi bodimo torej tudi v našem zunanjem nastopu, v našem pogledu, v našem poslušanju, v našem govorenju.

Ker živimo v tuji deželi, imamo kot dušni pastirji skrb za domačine, ki od njih živimo, in še skrb za rojake, ki nam je narekovana po krvi in tudi po Jezusovem in apostolskem zgledu.

Iz že kar dolgoletne pastoralne skušnje v tej deželi naj povem tu nekaj konkretnih, praktičnih nasvetov, glede katerih sem skoraj prepričan, da ste z menoj enih misli:

Med našimi slovenskimi ljudmi se duhovniki v splošnem počutimo domače, ni nam treba preveč paziti na besede in forme. Preprosto in prisrčno je to naše razmerje z rojaki, ki so z nami prehodili vse postaje našega begunskega pota. Kljub vsej domačnosti in prostosti v občevanju z njimi pa vendar nikoli ne smemo pozabiti na svoj decorum sacerdotale. Ob vsej domačnosti in prijaznosti skušajmo ob vsakem obisku neopazno, neprisiljeno vsejati v srca kako duhovno misel. In nikoli ne bodimo prezahtevni ali nadležni, temveč vedno obzirni in rahločutni. Vsaka naša družina ima svoje težave in križe. Z dobrotljivostjo skušajmo vse razumeti in po tem uravnavajmo svoje razmerje do njih.

Razmerje do tukajšnjega domačinskega ljudstva pa naj bo utemeljeno na večji previdnosti in zadržanosti. Je to drug element, različen od našega. Skušnja me uči, da n. pr. ne poslušajo radi raznih šal, kot je to vedno pri naših ljudeh primer. Hitro se vnamejo v navdušenju in občudovanju, a se tudi hitro in brez vidnega vzroka ohlade. Hitro zamerijo, hitro sodijo in obsodijo. Spoštovanje do duhovnika, zakoreninjeno v srca naših ljudi, je tu delež prav neznatne manjšine. Vse to nam narekuje v naših duhovniških odnosih do tukajšnjega ljudstva, kot že rečeno, modrost, previdnost, zadržanost. Vse to pa nas ne sme ovirati, da ne bi bili tudi njim očetovsko dobri in skrbni dušni pastirji, dobrotljivi, prijazni, potrpežljivi — v spovednici, na prižnici, v pisarni in v vseh drugih osebnih stikih, ki so potrebni in se jim kot duhovniki ne moremo in ne smemo izogibati. Naša duhovniška zadržanost ne sme nikoli degenerirati v neprijaznost in zaprtost. Naši verniki so, ki nam jih je Gospod Jezus v tej deželi izročil v duhovno oskrbo. Ljubezen do Gospoda Jezusa pa se vedno preskusi v ljubezni do duš: „Simon, ako me ljubiš, pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce“ (Jan 21).

+

Ko zaključujem te preproste misli, ponovno poudarjam: Naš prvi in najvišji vzor v našem razmerju do ljudstva nam bodi, kot apostolom, naš Gospod Jezus Kristus v svoji neizčrpni dobrotljivosti in ljudomilosti.

Nikomur naj ne bo vzor Don Camilo! Smejmo se, ko beremo njegove zgodbe. A naj le samo pri smehu ostane!

Hoja za Kristusom zahteva od nas v pastoračiji trajno samoodpoved, trajno žrtvovanje za duše. Pa prav v tem je naša veličina in naše zasluženje. Vedno se človek z žalostjo in s kesanjem v srcu spominja onih ur, ko je bil do ljudi nervozen, neprijazen, neuslužen, grob... Z veseljem in zadoščenjem pa onih, ko se je izkazal vernikom prijaznega, ljubeznivega, velikodušnega. Gotovo bo nekoč laglje dajati odgovor o preveliki ljubezni kot o pretirani strogosti.

Naj nam vedno v srcu odmeva ljubeznivo Gospodovo povabilo: „Učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen“ (Mt 11, 29).

V zavesti svoje slabosti pa tudi pogosto prosimo: „Srce Jezusovo, dobrote in ljubezni polno, potrpežljivo in neskončno usmiljeno — usmili se nas!“

NEVARNOSTI ZA IZSELJENSKEGA MISIJONARJA

Zdravko Reven, Avstrija

Rudarji se vsak dan spuščajo v globine zemlje in so tega že vajeni. Kadar pa pride do nesreče, jih vse presune. Misli rudarjev kar ne morejo proč od ponesrečencev. Cele dneve razpravljajo med seboj o tem, kako je prišlo do nesreče.

Podobno razmišljamo duhovniki ob sobratovi nesreči. Podobnega sočutja polni iščemo vzrokov duhovniških žaloiger. Vsega ne bomo nikdar spoznali in doumeli. More nam pa tako razmišljanje koristiti, da laže sami sebe poznamo.

Pot, po kateri hodimo, je nevarna. Življenje izseljenskega duhovnika je polno najrazličnejših skušnjav. Četudi je človek že več let duhovnik in čeprav že dolgo dela na področju izseljenskega dušnega pastirstva, ni zavarovan pred slabimi vplivi. Smo v razmerah, ki nas lahko privedejo v žalostno stanje, da uničimo svojo duhovniško osebnost.

1. V izseljenskem dušnem pastirstvu je malo trenutno vidnih uspehov. Kdor misli naprej, bo pogosto rekel, da vse, kar gradi, razpada in da se bo med izseljenci preje razdrlo kot drugod. Izseljensko življenje je a priori začasno, zasilno, nadomestno. Tako je z ljudmi, s sodelavci, z razmerami po kolonijah. Vse se menjava. Duhovniku je zato potrebna velika mera optimizma, da ne bo brž zašel v pesimizem, ki ima to lastnost, da prehaja s področja na področje. Kaj rad preide tudi na duhovnikovo notranje življenje. Za stremljenje za ideali je pa nujno potreben neki primeren optimizem.

2. Dušno pastirstvo izseljencev zahteva veliko prožnosti in gibčnosti. Prilagajati se je treba ne le osebam, družinam, časovnim razmeram, ampak tudi različnim krajem, različnim župnijskim navadam, različnim predpisom. Poleg tega živijo naši ljudje prav v tistih krajih, kjer se življenje hitreje vrti naprej, hitreje spreminja, to je po delavskih krajih. Če se ta neprestana prožnost in prilagajanje združita z obilico dela, stalno zaposlenostjo, utrujata. Truden človek pa ni normalen. Manj je odporen proti skušnjavam, manj odločen v notranjih bojih. To je nova nevarnost za izseljenskega duhovnika.

3. Voditelj duhovnih vaj je nekoč dejal, da je za duhovnika toliko pogubno, ko je v župniji na najvišjem mestu. Lahko postane res „solus sanctus, solus dominus“. Izseljenski duhovnik je navadno na svojem področju edini izobraženec. Vse hodi k njemu po nasvete, biti mora gibalo vsega; vse mora vedeti, če hoče ustreči ljudem. Nima pomočnikov, sam stanuje. To vodi rado v čudaštvo, v zaprtost vase, v neko sebičnost, ali pa vrže človeka v prvo bližnjo družbo, od katere postane odvisen. Lahko dodamo še nevarnost samotnega razmišljanja o najrazličnejših vprašanjih življenja.

4. Obiskovanje vernikov je redno sredstvo delovanja izseljenskega duhovnika. To je njegov veliki adut v borbi za duše. Prinaša pa nevarnost, da se ga prime nezmernost v pijači in v jedi, nevarnost, da se na tega ali onega preveč naveže in da si zaželi razne družbe, ki ga ne bo dvignila; nasprotno! Neprestan boj za stik z ljudmi ne dopušča, da bi v redu opravljali verske vaje. Kako hitro pride človek v notranji nered. V stiku z rojaki marsikaj opaziš in marsikaj

spoznaš, dobrega in slabega. Zato so tudi obiski in stiki vir raznih skušnjav, saj imaš stalno opravka s problemi ženskega sveta, družine in spolnega življenja. Razmišljanje o teh vprašanih je potrebno, a je lahko tudi škodljivo.

Te mislj sem navedel zato, da spoznamo, kje so nevarnosti. Ne bi hotel pretiravati. Vsak stan ima svoje nevarnosti in življenje laikov jih ni nič manj polno. So stvari, ki prav duhovnika dvigajo, ga drže na pravi poti, česar laiki nimajo. Če govorimo o tem, je to zato, da bi se z vsem srcem zavzeli za to, kar nas jači, podpira in nam more pomagati.

Svest si nevarnosti se bo izseljenski duhovnik kot roža proti soncu obračal proti dvema rečema, ki zagotavljata zvestobo duhovniškemu idealu: iskanju intimnosti z Bogom in iskanju sobratske duhovniške družbe.

1. Stalno teženje po združevanju z Bogom je vir in poročstvo slehernega duhovnikovega uspeha. Omenimo najprej duhovnikovo opravilo „per excellentiam“ — maševanje. Včasih smo v razmerah, ko je težko zbrano maševati. Primerno je, če se temu drugič oddolžimo, ko mašujemo sami ali pri kakšnih sestrah. Res s srcem in dušo vršimo največje opravilo svojega dneva, ki je vir vsega apostolata in vse duhovne rasti v nas in v vernikih!

Maševanja človek ne opusti zlepa, meditacijo pa prav lahko. Težko je najti pravo obliko premišljevanja, pogovora z Bogom, ki je kakor črpanje bencina, da greš lahko naprej na pot. Treba se je boriti za meditacijo, znova in znova jo urejati, spet in spet jo v redu začenjati. To je rešilna vrv in protiutež vsemu potrebnemu, a nevarnemu razmišljanju, ki ga mora duhovnik vršiti.

Iz želje po stiku in povezanosti z Bogom bo izhajalo pogosto darovanje Bogu vsega, kar doživimo na misijonskih potih med ljudmi, gradeč mostove med tostranskim in onstranskim (pontifices), ko smo duhovniki svojega ljudstva med tujci. darujoč vesele in žalostne dogodke, izročujoč vse v roke božje Previdnosti in išoč v vsem božjo dobroto.

Dodajmo k temu še pogostno sv. spoved, rekolekcije in duhovne vaje.

2. Druga velika pomoč je osamljenemu duhovniku iskanje sobratske družbe. Povezanost izseljenskih duhovnikov je veliko opora. Iz meseca v mesec raste med nami navezanost drug na drugega, postajamo si tovariši, res bratje na skupnem polju dela. Ta solidarnost in medsebojna pomoč je pomembna za naš apostolat, pa tudi za naše notranje življenje. Zavedajoč se pomena bratske ljubezni, je treba dati bližnjemu sobratu del svojega časa in tudi danerja, če je treba.

Zunanja oblika naše povezave bodi predvsem izraz naše notranje povezanosti in navezanosti. Padec slehernega izmed nas je nesreča za vse. Otročje je misliti, da narediš samo sebi škodo, če izprežeš ali če jo mahaš po svoje. Saj je tako zadržanje kot udarec v obraz sobratom, ki bodo morali napeti svoje sile, da bi se preprečila večja škoda in da bi se rane vsaj delno zacelile. Napačna pot sobratova je redno hud udarec za drugega duhovnika. Vsaj toliko je pri tem krivde, kolikor prej ni bilo zadostne povezanosti in odkritosti do sobratov. Če se bodo naši odnosi omejili zgolj na poslovanje in na uradne odnose, ne bomo mogli obstati.

Če kdo toži, da potrebuje družbe in da je osamljen, je to prav. Ne more pa zahtevati, da bi mu pri teh daljavah sobrat hodil neprestano delat družbo in

da si bosta kar naprej pisarila, če ne gre on še korake dalje: da je namreč do sobratov tudi odkrit in iskren. So reči, ki zahtevajo odkritega pogovora s sobratom, čeprav bo ta povedal to, kar ti ni všeč.

Potrebno je v našem položaju tudi iskanje družbe s tukajšnjimi duhovniki. Vedno bo ostala med nami in njimi neka čustvena stena, a ta družba je koristna za nas same in za naš ugled.

Na poti, na kateri smo, je rešitev samo v tem, da gremo naprej za ideali. Sleherni korak nazaj vodi v propad in našo osebno nesrečo. Srečo bomo našli v tem, da nadaljujemo svojo pot. Našli jo bomo v toliki meri, kolikor se bomo vedno bolj dali Bogu, vedno bolj dali vsega Bogu.

Na svoj idealizem smo lahko ponosni. V teh razmerah, v katerih živimo, lahko ostvarimo ideal duhovnika današnjih časov; takega, da ga bo do ljudi pomnili še leta in leta potem, in ki jih bo dvigal še potem, ko bomo odšli s te solzne doline v Očetovo hišo. Skozi puščavo vsakdanjosti si utirajmo pot v luči prelepih idealov svoje mladosti.

Zgled prevzvišenega g. škofa dr. Gregorija Rožmana, ki je hodil med nami, naj nas vodi. V svojem pismu odboru Unije je pokazal na potrebnost ponižnosti. Tudi duhovniku se lahko zgodi, da pade. Če do tega pride, je treba priznati padeč, priznati ga najprej pred seboj. V ponižnosti ga je treba priznati nato spovedniku v velikem zaupanju, da je Bog usmiljen in milostljiv posebno do svojega duhovnika. Z odločno voljo in otroškim zaupanjem je treba nato kreniti spet po poti življenja. Če ne uspe prvič, drugič, tretjič, naj začne tudi desetič, tudi stotič! Nevarnosti, v katerih živimo, lahko postanejo za nas tisto, kar nas dviga visoko, saj nevarnosti delajo — junake in svetnike.

(Referat s sestanka izseljenskih duhovnikov v Zap. Evropi)

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI ZAKONIK IN IZSELJENCI

Sobrate v zamejskih škofijah in po svetu bo zanimalo, kaj je svoj čas določil ljubljanski škofijski zakonik o delu za izseljence. Norme, ki jih našteva, so tudi po „Exul Familia“ še vedno na mestu.

Člen 550. pravi:

Glede izseljencev, bodisi da so v tujih državah ali pa v naši diaspori, naj skrbi župnik tako:

1. da bo vodil po možnosti točen seznam izseljencev;
2. da bo, če le mogoče, z njimi direktno ali pa po njihovih domačih v pismenih stikih;
3. da jim bo priporočal vpis v Družbo sv. Rafaela;
4. da jim bo pri odhodu dal pismo na zastopnika Rafaelove družbe v tistem kraju ali na župnika kraja, kjer se misli naseliti;
5. da bo priporočal izseljencu, naj bo v pismenih stikih z njim in z domačimi;
6. da bo priporočal verskim in katoliškim organizacijam, katerih član je bil izseljenec doma, naj ne pretrgajo zveze z njim;
7. da bo opozarjal izseljenčeve domače, naj ohranijo stik z izseljencem.

ŠKOF ROŽMAN IN ŽUPNIK JERNEJ

Filip Žakelj, Argentina

Na god sv. Vincencija Pavelskega leta 1935 sem kot novomašnik prišel za kaplana v Sostro pri Ljubljani. Kmalu sem spoznal gospoda Jerneja Klinca, župnika v Javorju pod Ljubljano. Vsa štiri leta kaplanske službe v Sostrem sem mu hodil pomagat za vedno češčenje, ki je bilo v tej mali gorski župniji vsako leto 10. maja. Bil je tako natančen, da je bilo treba točno šteti spovedence, ki so za vedno češčenje prišli k sv. spovedi. Prav ganilo me je, ko je vselej tudi stari gospod župnik pokleknil pred mladega spovednika.

Pri njem je pridno gospodinjala poštna starejša kuharica, ki je večkrat prišla ob nedeljah zjutraj v Sostro k sv. spovedi, k sv. maši in sv. obhajilu. Na prvo nedeljo ali drugo nedeljo po veliki noči leta 1937 okoli šestih zvečer pa jo je nekdo ubil, ko je šla iz župnišča v hlev, da bi nakrmila živinico in pomolzla kravico.

V Sostrem smo za novico zvedeli takoj v ponedeljek zjutraj. Popoldne po šoli sem krenil v hrib proti Javorju, da bi vse bolj natančno pozvedel, potolažil župnika in kropil rajno kuharico. Tam sem našel orožniškega komandirja iz Hrušice pri Ljubljani, ki je vodil preiskavo, zdravniško komisijo, ki je izvršila raztelesenje ubite kuharice, ter hudo potrtega gospoda župnika. Gospod župnik me je prosil, naj bi drugi dan ob petih popoldne prišel rajnico pokopavat, ker sam ni zmožen. Kako uro pred pogrebom je dospel tudi takratni prežganjski župnik Stupica Jožef, kj je umrl v Kandiji 22. junija 1947. Ta je potem vodil pogreb, z gospodom župnikom — dejansko je bil župnijski upravitelj — pa sva ga spremljala. Gospod župnik Jernej je hudo jokal. Ob grobu sem spregovoril nekaj besedi, omenjal, koliko dobrega je gospod župnik storil zanje: saj jim je zgradil tako lepo cerkvico sv. Ane, jih lepo versko vzgajal ter jih dolgo vrsto let tudi učil kot ljudskošolski učitelj; sedaj se je pa nekdo tako spozabil, da mu je prišel ubit kuharico: gorjé, če je ubijalec iz domače župnije! Ljudje so ob tem precej prebledeli. Mislil sem, da me bodo moški po pogrebu napadli, pa sem jih nápak in prehudo sodil.

Še isti večer sem v prosvetnem društvu v Sostrem zvedel, da ljudje že šušljajo med seboj, da je župnik Jernej ubil svojo kuharico, ker ga je vedno nadlegovala, naj ji da zaslužen plačo. Kar nisem mogel verjeti. Ko sem se zanimal, odkod je prišla ta obdolžitev, so se nekateri sklicevali, da je menda orožniški komandir iz Hrušice tako izjavljal. Najhuje je pa bilo, da je gospoda župnika kmalu potem obiskal neki takratni dopisnik Jutra. Bil je doma iz Device Marije v Polju, brez vere; dve zanesljivi priči, kj sta ga dobro poznali, trdita, da je s svojo sestro živel v krvoskranskem razmerju. V Jutru je na dolgo in široko opisal svoj obisk pri župniku Jerneju ter kar naprej namigaval, da je župnik Jernej ubil svojo kuharico. Takrat je završalo po vsej deželi proti duhovnikom, kakšni zločinci so. Ko sem na nedeljo pred Gospodovim vnebohodom maševal pri Sv. Urhu v Dobrunjah, sem vzel za predmet pridige besede iz berila za tisto nedeljo: „Če kdo misli, da je pobožen, pa ne brzda svojega jezika, ampak vara svoje srce, je njegova pobožnost prazna“ (Jak 1, 26), govoril o opravljanju in obrekovanju ter branil ob tem gospoda župnika Jerneja.

Ko sem 10. maja tisto leto bil zopet za vedno češčenje v Javorju, se mi je gospod župnik v resnici smilil. Prav pred kratkim je menda isti liberalni list zopet nekaj pisal proti njemu. Rekel mi je, da mu je med sv. mašo ob

desetih skoraj slabo prihajalo. Najbolj je pa tiste dni trpel, ker je zvedel, da so tudi nekateri duhovniki mislili in izjavljali: „Na svetu je vse mogoče; v sv. Cerkvi se je že marsikaj zgodilo; morda je pa kuharico res župnik ubil.“

Neko soboto pa me je rajni škof dr. Gregorij Rožman poklical na škofijo. Naložil mi je najstrožji molk glede najinega razgovora. Sedaj, ko so vse osebe v grobu, me molk ne veže več; pa tudi prav je, da ljudje zvedó, kako se je gospod škof zavzel za svojega duhovnika. Gospodu župniku nisem o tem nikoli črnil niti besedice, gospod škof mu pa tudi gotovo ni nikoli ničesar omenil.

Gospod škof mi je omenil, da mu je ban dr. Marko Natlačén sporočil: orožniški komandir v Hrušici je sestavil ovadbo proti župniku Jerneju, ki ga je treba spraviti v preiskovalni zapor, ker je najbrž on morilec kuharice. Gospod škof je bil tudi v skrbeh. Poklical je najprej mojega takratnega župnika, ki mu pa ni mogel ničesar važnega povedati, ker zadeve ni dobro poznal. Nato je gospod škof poklical mene, ki sem se za vso stvar malo bolj zanimal. Gospodu škofu sem mogel povedati tele tri reči: župnik Jernej si je vse izdatke redno zapisoval, kakor sem sam videl v zapisniku; tako tudi glede plače kuharici in razne nagrade, kadar je prodal n. pr. kakega telička iz hleva. Dalje sem govoril z nekim dekletom iz Češnjic, ki spadajo v župnijo Sostro; ta je nekaj časa služila v župnišču v Javorju, pa je trdila prav tako, da je bil gospod župnik vedno dober s kuharico ter dajal celo nagrado, kadar so kaj prodali. Najvažnejša je pa bila izjava dobrunjskega občinskega odbornika Galeta, doma na samotni kmetiji v župniji Javor. Ko sem ga na poti s pogreba vpričo nekaterih oseb iz Sostrega vprašal: „Vi ste dober prijatelj župnikov; on vas je naučil branja, pisanja in drugih reči. Kaj mislite o tem umoru?“ mi je odgovoril: „Gospod kaplan, mi bi na morilca lahko z roko pokazali, pa si ne upamo.“ S tem ni mislil na župnika, marveč na drugo osebo. — Morda je gospod škof še koga drugega poklical, da je zbral več razlogov v župnikovo obrambo. Če bi ga namreč zaprli, bi bilo sovražstvo proti duhovnikom še hujše. Gospod župnik je imel svoje človeške slabosti, v tej zadevi pa je bil res popolnoma nedolžen, kakor sem se kasneje mogel še bolj podrobno prepričati. Zgodila se mu je velika krivica in dobrega imena mu na tem svetu nihče ni vrnil. Gospod škof pa je res lepo naredil, da ga je obvaroval krivične ječe in sodbe.

Župnik Jernej je začel slabeti; že v Javorju ga je zadela lahna kap; odšel je v pokoj na Vače, odkoder so ga Nemci izgnali na Hrvaško; vrnil se je v Slovenijo in ostal v cistercijskem samostanu v Stični. Bolnega so spravili v Ljubljano, kjer je 78 let star umrl na god sv. apostola Mateja 1. 1944. Pokopal ga je pri Sv. Križu gospod stolni župnik, kanonik dr. Tomaž Klinar, spremljala pa sva ga z g. Antonom Oreharjem, ki sva bila takrat stolna vikarja. Tam je pokopan tudi ban dr. Marko Natlačén, ki je umrl nasilne smrti kot žrtev brezbožnega komunizma 13. oktobra 1942; najbrž je z dobrim namenom obvestil škofa Rožmana, kaj nameravajo z župnikom Jernejem. Dobrunjskega občinskega odbornika Galeta so tudi ubili partizani. Glavnega župnikovega nasprotnika v župnji pa je smrt obiskala že spomladi leta 1939. Tam je bil precej časa za župnika. Hvaležen sem Bogu in Mariji, da sem mi kot sostrški kaplan mogel podeliti sv. zakramente za umirajoče. Neko soboto popoldne sem ga pokopal na pokopališču v Javorju. Nekdanji dopisnik Jutra in njegova sestra sta soodelovala s komunizmom. Že tu v Argentini sem zvedel, da sta izginila med drugo svetovno vojno. Zadnji je 16. novembra 1959 odšel v večnost gospod škof dr. Gregorij Rožman. Njegovo telo pa počiva na Lemontskem hribčku na ameriških Brezjah.

Congestum bio et nekrologium poematum

EXCELLENTIAE SUAE

EPISCOPI Dr. GREGORII ROZMAN

ST. MICHAELIS, CELOVČII, VIENNAE, CELOVČII,
LUBIANA E, JUGOSLAVIAE, CLEVELANDII, LEMONTII, U.S.A.

+

AD MEMORIAM PERENNEM DOMINI DR. GREGORII ROZMAN,
NATI DIE 9. MARTII 1883 AD SANCTUM MICHAELEM SUPRA
PLIBERK DIOECESIS GURCENSIS, EPISCOPI LABACENSIS, DIE
16. 11. 1959 CLEVELANDII DEMORTUI, LEMONTII DEPOSITI,
MEMBRI SODALITATIS SANCTISSIMI CORDIS JESU CELOVČII

CELISSIME AETERNATE!

Studia. Sacerdos. Episcopus.

Excellens et notissimum
nationis nostrae folium!
Hic absolvisti studia
gymnasio-theologica:

(Celovčii)
(1896—1908)

Fac fuimus gymnasii,
postinde et theologi,
alumni seminarii
gurdioecesanici!

Cum sis effectus celebrans,
es factus hic cooperans,
dilectus a iuvenibus
et eunctae gentis cordibus.

(Carinthiae,
Austriae)
(1909)

Augustinè-i clericus
doctrinis porro deditus
adeptus academicum
es sic doctoris titulum.

(1910)

(1912)

Et eminenter omnia
Tu transegesti-examina,
studentium fuisti flos
opsquè ut mane herbis ros!

Per velle fis Episcopi
ac sui docti animi
professor iuris studiis
in scholis nunc alumniciis.

Celovčii
(1913)

Miratur iam Celovcicum
Te Magnum seminarium,
at demigrantem terras has
LABACI — universitatis!

(1913—1920)

Senéscente-Ordinario,
Episcopo Antonio,
Coadiutore creat Te
tunc Sedes Summa-Ecclesiae!

(1929)

Permisso autem OTIO
Antistiti Antonio,
fis Tu pro Eius ovibus
AEMONAE — Ordinarius!

(1930)

Peragrans partes Carnicas
et visitans paróchias
cognoscis omnes clericos
multosque terrae laicos.

(1929—1945)

Congressum Eucharisticum
Lubianae urbis habitum
pro populis catholicis
Jugoslaviae Tu dirigis.

(1935)

Post annos autem quatuor
das mentem et confidens cor
Congressui Lubianico
pro Christo Rege, Domino.

(1939)

Mariae Tu apostolus,
fidelis semper filius,
Duliae cultum propagas
Gentemque Cordi consecrans! (1943)

Cum condas Seminarium
divinas res studentium,
dixisti Deo gratias
et plebi quoque intimas.

PROFUGUS 1945—1959: AUSTRIA, AMERICA.

Disiecta grege litibus
fis multis comitantibus
pergrediens Carinthiam
Tu profugus — Americam!

Sj hic vos adversarii
persequerentur hostici,
in aliam urbem fugite,
ex Dei iusti nomine!

Hanc statuit Christus regulam
pro regno Suo conditam,
qua Tu, Gregori, usus es
transcendens status limites. (1945)

Assumunt Te cum ceteris
Carinthiae regiminis
externi regni milites (Obsessio
Anglica)
ut terrae huius obsides!

Te sumunt in hospitium,
Episcopum fugitivum,
Gurcensis Ordinarius
et Salisburgii Dominus. (1945—1948)

IN U. S. A. (1948)

Elapso at triennio
fuit data Tib' permissio
migrandi in Americam
Unitam, Democraticam!

Cum varias didiceris
Tu linguas atque noveris,
ad has nunc quoque classicam
addiscis mox et — anglicam!

Sic eras ibi plurimas
aestates pertristissimas, (1948—1959)
quiescens non, non lacrimans,
pro Dei regno — operans!

Es ita factus similis
historiae episcopis,
sors quibus persecutio
post acta fuit — et passio!

Revera CRUCIS PONDUS sic
portasti domi et illic,
fidisti sed in Dominum,
Qui solvet Te — post obitum!

C L E V E L A N D I I .

Sic hiemes duodecim
sub clevelandicam turrim
habebas domicilium
in annis Tuis — decimum!

Te Urbis magnae parochus
sub tectum sumit villicus
sub tectum sumit villicus
ut fratrem suum proprium.

(Msgr.
Joannes
Oman)

Cum transeant sic tempora
pro corpore tam misera,
Te firmiter in Dominum
Spes roborat in posterum.

Quo Duce diversissima
nunc vincis Tu negotia
pro se et suis clericis
et non exclusis laicis.

Exemplar Tibi — apostolus
fuit Paulus israhelicus
agens et passus mundi lux,
in malis at solamen, dux!

Continuas officium
per se iam amarissimum
amarius exilio
in bono illo oppido!

Fis Pastor ita incolis
in Urbe hac catholicis
e gente ortis slavica
necnon e quaque altera.

Prolongas Tua opera
pro gente et Ecclesia
in Unitorum Statuum
aliisque locis gentium.

Quo vocant Te, desiderant,
in omnes partes properant
Pastoris boni genua
pro ovibus petentia.

Quietum habitaculum
non quaerit cor navissimum,
Tu peragras — Americam
supernam atque infimam.

Quocumque venis dirigens
et desolatos erigens,
ubique Tui subditi
Te audiunt — et reliqui.

Ubique Verbum praedicas
divinum, quocum excitas
credentes, uti teneant
Fidém et normas expleant.

Quod agis at et litteris
in libris atque foliis
confirmans ita populum
ac quemque regens clericum.

Fuisti orans, ambulans,
pro Christi regno militans,
per vitam totam humilis
sibique semper similis.

Egregia quae opera
permaneant in saecula
ad Tuam hinc memoriam
et magnam semper gloriam!

1959: MORS.

Statutum cuique homini
est mori hic vel alibi,
et Tibi post incommoda
advenit hora ultima.

Decrescunt vires corporis,
sed manent illae capitis,
aegrotans nosocomicum
adire debes lectulum.

Cum PIUS duodecimus,
Antistes Romae superus,
Pronuntiet esse Dominam (Maria)
in caeli sumptam gloriam,

Episcopatum jugicum, (jugoslavicum)
Cui iter erat vetitum,
substituis, vah, unicus
Tu Pio iure proximus! (1950)

Cum autem venit aureus
Annus Tuus hiëricus,
Felicem pulchris litteris
Te reddit cor Pontificis! (1957)

Extorris sine mediis
tot tamen opera agis,
ut mundus admiretur tum
Te exulem — pauperrimum!

Quot acra Tu itinera,
quot scripta, responsoria
hoc tempore peregeris,
est notum tantum — Superis.

In toto mundo animas,
iurisdictioni subditas,
per sacerdotes proprios
curasti Tu fidissimos!

Quaré Tu Seminarium
honorum ope hominum
in Argentinae maximo
et illic condis oppido!

Sermones Tu innumeros
moventes cor et animos
hic atque in America
dixisti mente calida.

Mors peperit tristitiam
extensam per Americam,
sed etiam in patria
et terra Carnioliā.

Dolemus mortem clerici
Nunc ideo et laici,
Gurcenses fidi homines
et gentis nostrae celebres.

Laudemus autem nomine
praeclaro Te et lumine
fulgente Tibi a Deo,
aeternitatis Domino.

In corde nostri populi,
Ecclesiae tam dediti,
defunctus non fis mortuus,
vives ut mortem nescius!

Mors fregit Tibi oculos,
benignos et castissimos,
non fregit autem spiritum
solutum nunc et liberum!

et convertantur ad Deum,
factorem mundi, hominum,
facinorum paeniteant
et gratiam invenient!

DEPOSITIO.

Dimittis nunc hospitium
dilectum Clevelandicum
defunctus et exanimis
defletus udis oculis.

Te ducunt post officium
Lemont' in coemeterium
cum plebe multi clerici
excelsi atque inferi.

Depositus Lemontii,
deluctus corde Lábaci
cum terra Argentina,
sed vivis Deo — anima.

CONDOLICA. — OPTATIONES.

Te luget Ordinarius
Gurcensis tam beneficus,
Qui Tibi fuit refugium
post alt'rum bellum gentium.

Antiqua est sententia,
quod Veritas a satana
est oppugnata undique,
cras, heri atque hodie!

Mireris non, quod etiam
hanc parit ius saevitiam
Aemonae in dioecesi
in fine actus bellici.

Perpressus es iniurias
insolitas, gravissimas,
Divina sed Iustitia
pro eis dabit — pretia,

Cum fuit quietus animus
ad mortem stans intimidus,
quia explesti debita
Tu cuncta — Ordinalia!

Iam dimisisti hostibus
orans pro persequentibus,
cognoscant ut iniurias
personae Tuae genitas.

Carinthia terra patrica,
sed Carnia pastoralica,
in fine at America
est Tibi arx sepulcrica!

Hic inter patres ordinis
Francisci ex Assisiis
quiesces penes Baraga
capturus metaphysica.

Pertristis est paróchia,
ecclesia Michaélica,
orbata est episcopo
egresso suo spatio,

(vicus
patrius)
(Smihel)

quam visitasti patriam
percarum carinthiacam
interdum ex America
innata e modestia.

Es digitus hominibus
in Deum confidentibus,
post Crucis Pondus nimium
caeleste sumes praemium.

Post rerum tot discrimina
intrabis in solemnia
Patroni Tui gloriae
tunc et pro Te perpetuae!

Quot seminasti semina
in dura sua opera,
dederunt ita optimos
et dabunt fructus plurimos.

De throno autem Domini
interpres status clerici,
at gentis et slovenicae
Tu esto nunc — cotidie!

Quare ait Tibi gratias
presbyterum sodalitas (S.C.J.)
pro gestis Tuis omnibus
exactis pro fidelibus.

Tu vero reliquisti nos,
e corde Tibi creditos!
Ut detur nobis gratia
videndi Te — in Patria!

Perpeso aegritudinem
non longam, invincibilem,
sit missis lectis sanctitas
pars simul et aeternitas!

(Sti.
Gregorii)

VENERATIONES.

Post mortem honorificant
rhetores Te et celebrant
sermonibus et foliis
nunc linguis diversissimis.

Quod factum in Carinthia
et Tua est domestica
tum litteris slovenicis
tum etiam germanicis.

Quod etiam repetitur
et denuo egreditur
in libris atque scidulis
externis et gurgensicis.

Imprimis sed publicitas,
catholica journalitas,
articulos notissimos
de Te impressit unicos.

COROLLARIUM,

In fine Tui memini
et auctor huius scriptuli,
constructor horum versuum
per Te quod fuit laudantium.

Non raro honorasti me
asscribens vel rescribens re,
fuit b i n a visitatio
a m b o r u m delectatio!

Te revocavit Dominus
remunerans Te protinus,
Aemonae nunquam amplius
versaberis episcopus.

Mutantur semper tempora,
sic etiam — aemonica,
quo 'sedem nunc Gregorii'
obsedit virtus alii,

quem nominavit Pontifex
Romanus, novus artifex, (Joannes XXIII.)
curantem diu dominum
pro grege nunc episcopum.

Successor Tibi similis,
spectatus, fortis, stabilis,
intravit in vestigia
illic a Te — deposita.

(Antonius
Vovk)

Fungetur Ordinarius,
Aemonae iam tricesimus
Episcopus fidelium
dogmaticae viventium.

Det Deus 'LUPO' gratias
pro statu necessarias,
imprimis firmam indolem
et vitae — longitudinem!

(hic!)

Lectorem bonum impetro,
ab eo hoc disidero,
ad aras cor ut habeat
et mihi opem praebeat,

quía non sine studio
et sine ullo ingenio,
sed acra tantum opera
fiebant verba metrica.

Dicamus Deo gloriam,
Qui dedit mentem lucidam
rogante Aquinatico
et Eppo nostro mortuo!

DEIVALLIS, FESTO SANCTI EPISCOPI VIRGILII, DIE 27. 11. 1959, PARS
PRIMA; 25./26. 7. 1960, PARS SECUNDA (SUPPLEMENTUM PRIMAE)

THOMAS ULBING, PAROCHUS

PISMO IZ VENEZUELE

Za izseljensko nedeljo objavljamo pismo g. Janeza Grilca, izseljenskega duhovnika med slovenskimi naseljenci v Venezueli: „Dalj časa že beremo v naših izseljenskih glasilih o Slovenski izseljenski zvezi, posebno v Evropi, z željo, da bi se ustanovila. Lepa zamisel. Zdi se mi pa, da bi ne bilo nič manj potrebno, da bi tudi izseljenski duhovnik stopili malo bolj v stik. Saj so duša vsega dela med rojaki v tujini prav duhovniki. Do sedaj nismo o tem še veliko brali. Niti ne poznamo se ne; ne vemo, kje delujejo slovenski izseljenski duhovniki. Ko smo sedaj izgubili še svojega dragega škofa dr. Gregorija Rožmana, smo nekako še bolj vsak sam sebi... Posebno se čuti pomanjkanje medsebojnega stika ob preselitvah naših rojakov. Naši ljudje se preseljujejo iz kraja v kraj, iz kontinenta v drugega, ne da bi o tem kaj vedeli izseljenski duhovniki v novi deželi, kamor prihaja izseljenec. In tako se kaj rado zgodi, da se naša kri zgublja in da se rojaki versko in npravno dostikrat popolnoma zanemarijo. Če bi pa izseljenski duhovniki bili o tem obveščeni, bi bilo mo-

goče marsikaj preprečiti. Tu v Venezuelo so prihajali Primorci iz taborišč v Italiji. A kdo je vedel zanje? Nekateri smo našli slučajno, za mnoge pa še danes ne vemo, kje so. Morda bi bila naloga slovenskih društev obveščati o preseljevanjih. Vendar ne smemo izseljenski in drugi duhovniki čakati, da bodo drugi pomagali. Naj bi kar izseljenski oz. domač duhovnik obvestil dušnega pastirja (izseljenskega duhovnika v novem kraju, da bo dospel nov prišlek, obenem pa naj bi poslal kratek izvleček iz svoje kartoteke o novem priseljencu. Tako bi izseljenski misijonar v novem kraju že vedel, kakšen je slovenski človek, ki prihaja v novo deželo. Ob prihodu ga bo lahko pozdravil ter mu pomagal, da se vživi v nove razmere. Naj bi naše duhovniško glasilo objavilo naslove vseh izseljenskih slovenskih duhovnikov. Zelo rad bi videl, da bi naši izkušeni slovenski izseljenski duhovniki, ki že dolgo vrsto let delujejo med slovenskimi izseljenci, kdaj kaj napisali o svojih izkušnjah. Mlajši jim bomo v resnici hvaležni. Chacao, meseca marca 1960. J. Grilc.“

† Msgr. BOŽO KJAČIČ

Štiri dni po prazniku Gospodovega rojstva 1959 je v Čedadu odšel na oni svet msgr. Božo Kjačič, beneški slovenski rojak. Na svet je prišel 23. decembra 1902 v Spodnji Mjersi v šentlenarski župniji. Doma je bil torej v revni Slov. Benečiji, ki se mora boriti za svoj kruh in narodnostni obstanek. Srednjo šolo in prvi dve leti bogoslovja je študiral v videmskem semenišču. Potem pa ga je takratni goriški nadškof msgr. dr. Frančišek Borgia Sedej inkardiniral v goriško nadškofijo in sprejel v goriško semenišče. Na praznik sv. Petra in Pavla 1925 je v Gorici prejel mašniško posvečenje. Nadaljeval je svoje študije na rimski cerkvenopravni fakulteti Apolinare ter napravil doktorat iz cerkvenega prava. Nadškof je odličnega duhovnika poslal najprej za kaplana v Podmelec, potem pa v Bovec. Leta 1927 je odšel za kurata v Srpenico; od nadškofa je dosegel, da je ustanovil srpeniško župnijo, kjer je bil Kjačič za prvega župnika. Leta 1934 je bil imenovan pri metropolitanskem goriškem cerkvenem sodišču za advokata, kasneje pa prav tam za sinodalnega sodnika. Dne 1. decembra 1937 ga je takratni goriški nadškof msgr. Margottj imenoval za solkanskega nadžupnika. Tam si je s svojo prisrčno ljubeznivostjo, ponižnostjo in gorečnostjo osvojil srca vernikov. Med drugo svetovno vojno je bil pravi angel svojih težko preizkušanih ovčic. Po smrti msgr. Ignacija Valentinčiča mu je nadškof msgr. Margotti 25. julija 1946 ponudil izpraznjeni Madkov kanonikat v goriškem stolnem kapitlju; hkrati ga je imenoval za nadškofijskega notarja in matičarja v nadškof. uradih. Tu je zopet storil ogrom-

no dobrega. Tisoči naših slovenskih ljudi, zlasti beguncev, se ga najbrž hvaležno spominjajo, ker jim je poskrbel prepotrebne listine in dokumente, pa tudi marsikateremu gmotno pomagal, za druge pa posredoval na različnih mestih. Meseca avgusta je začel bolehati. Šel je na oddih k bratu Jožefu, župniku v Kozicah v Slov. Benečiji. Ker se mu je slabšalo, je iskal pomoči v bolnišnici v Vidmu in potem v Čedadu. Tam je 29. decembra 1959 umrl za rakom na pljučih. Svojo Slov. Benečijo je toplo ljubil in z njo trpel. Ostro je obsojal krivice, ki se tamkaj godijo, in ponovno je zastavil svoj vpliv na pristojnih mestih, da bi se beneškim Slovencec priznale naravne pravice. Želel je počivati na šentlenarskem pokopališču, ob vznožju Stare gore, kjer kraljuje starogorska Matj božja, h kateri je često romal. Pogrebne slovesnosti so se izvršile v št. Lenartu v Slov. Benečiji na Silvestrovo. Pogreba se je udeležilo mnogo ljudi in duhovščine: skoraj ves goriški kapitelj, številni goriški duhovniki in verniki, — Beneška Slovenija nam je zdaj še dražja: v njenem osrčju počivajo telesa treh njenih odličnih sinov: v Trčmunu prof. msgr. Ivan Trinko, v Lazicah Josip Cuffolo, župnik in voditelj beneških Slovencev, zlasti po Trinkovi smrti, ter v št. Lenartu msgr. Božo Kjačič. V Bogu so našli svojo večno srečo; pri njem naj prosijo za svoje ubogo ljudstvo. Vsem slovenskim duhovnikom doma, v zamejstvu in v tujini pa nam s svojim svetlim zgledom kličejo, naj svoj narod res ljubimo v dejanju in resnici ter nikoli in nikjer ne pozabimo nanj. (Pr. Katoški glas, l. XII, šte. 1, 7. jan. 1960, str. 3).

JUGOSLAVIJA

Besede in dejanja ali nekaj pripomb k verski svobodi v Jugoslaviji. Pod tem naslovom *Katoliški glas* (7. januarja 1960, str. 3) objavlja zanimiv članek o verskih razmerah v Jugoslaviji, ki ga v celoti ponatiskujemo. Takole se glasi:

Dne 18. decembra 1959 je jugoslovanska uradna agencija Tanjug objavila naslednje poročilo, ki ga prepisujemo iz Dela (19. decembra 1959):

„Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel danes (18. dec.) v Belem dvoru delegacijo Cirilmetodijskega društva katoliških duhovnikov s predsednikom Matijo Medveščkom in podpredsednikom dekanom teološke fakultete dr. Stankom Cajnkarjem na čelu.“

K temu uradnemu poročilu čutimo dolžnost, da dodamo nekaj pojasnil, ki jih nista dodala ne Primorski ne Novi list. Čakali smo z njimi zato, da vidimo, kako bodo potekli božični prazniki ob toliko opevani „verski svobodi“ v FLRJ.

1. Zastopstvo slovenskih duhovnikov je vodil dr. Stanko Cajnkar. Kdo je ta mož? Zbornik „V nove zarje“ pove, da je to mariborski duhovnik, ki je že leta 1930 kot prefekt v mariborskem bogoslovju bil naročen na marksistično literaturo, podpiral in zagovarjal marksistično navdahnjene bogoslovce ter skrival njih marksistično delovanje pred policijo. Pozneje je leta 1943 šel v gozd k partizanom in vedno ter povsod zagovarjal neko sožitje med marksizmom in katolicizmom v očitnem nasprotju z naukom vseh papežev, od Leona XIII. do Janeza XXIII.

2. Poročilo pravi, da so težave, nastale med katoliško Cerkvijo in kom. režimom v povojni Jugoslaviji, zahtevale „duhovno preusmeritev v vrstah duhovnikov“. Kakšna je bila ta „duhovna preusmeritev“? Zopet nam povedo Nove zarje: Sprejem socialističnih na-

čel, kakor jih je učil Karel Marx in kakor jih izvaja sedanji režim v Beogradu.

3. „Dr. Cajnkar se je zahvalil predsedniku republike za pomoč, ki jo ljudska oblast nudi Društvu duhovnikov in katoliški cerkvi,“ pravi nadalje poročilo agencije Tanjug. Dr. Cajnkar se je lahko z mirno vestjo zahvalil za pomoč, ki jo ljudska oblast nudi društvu duhovnikov, ker je obče znano, da njegovi člani uživajo poleg partijcev največ privilegijev med jugoslovanskimi državljani. Toda kdo je dr. Cajnkarja pooblastil, da se zahvaljuje v imenu katoliške Cerkve? In za kakšno pomoč katoliški Cerkvi? Kolikor nam je znano, smejo v imenu katoliške Cerkve govoriti papež in škofje. Dr. Cajnkar je pa le „toleriran“ dekan teološke fakultete v Ljubljani in nikakor ne škof.

In poleg tega kakšno pomoč nudi ljudska oblast katoliški Cerkvi? Mar je to pomoč, da se režimu ni še posrečilo uničiti Cerkve, kakor je v njegovih načrtih? Ali morda to, da je še vedno toliko duhovnikov zaprtih?

4. V odgovoru je predsednik Tito podaril, da odnosi med katoliško Cerkvijo in ljudsko oblastjo niso še normalni in da je to „v glavnem odvisno od katoliške Cerkve“. Z ozirom na to se vprašajmo: Kdo je prekinil diplomatske odnose z Vatikanom, Beograd ali Vatikan? Odgovor: Beograd. Zato, kdor je zvezo z Vatikanom prekinil, je dolžan prvi to zvezo znova iskati, če mu je v resnici kaj za spravo s katoliško Cerkvijo. Mora se pa obrniti na prava vrata, to je na Vatikan ali vsaj na škofo in ne na bolj ali manj marksistično navdahnjene duhovnike. — Potem kdo je, ki krati versko svobodo in drži v internaciji primasa Jugoslavije kardinala Stepinca? Kdor hoče spravo, se mora najprej odpovedati nasilju.

5. Maršal Tito je pohvalil društvo

CMD za njegovo delo. Znamenje te pohvale so odlikovanja, ki so jih zadnji čas dobili tudi nekateri primorski duhovniki, vodilni in zaslužni člani CMD: dekan Gabrijel Piščane, župnik Lucijan Krajnik iz Breginja in župni upravitelj Slavko Rejec iz Šmarij na Vipavskem. — Za režim 'manj zaslužni' duhovniki so pa v zaporu: g. Ivan Hlad in g. Ivan Kobal že 10 let, g. Albert Metlikovec dva meseca. Tako plačuje režim.

6. „Dulce in fundo“, pravijo latinci. Tako je tudi maršal Tito prihranil najbolj mastne ocvirke za na konec, ko je dejal: „Nimamo nobenih pomislekov proti temu, da tisti, ki verujejo, hodijo v cerkev, in vam v tem pogledu, kot doslej, ne bomo delali nikakršnih težav.“ Ta trditev je pa ena najdebelejših laži, kar jih je Tito izrekel v svojem življenju, in zasmeh v obraz vsej jugoslovanski verski stvarnosti. So jo pa tovariši duhovniki pri delegaciji brez ugovorov požrli. Resnica, ki so jo božični prazniki znova izpričali, je pa naslednja:

Jugoslovanska ustava v enem svojih členov res garantira svobodo izvrševanja verskih obredov, toda do danes je vsakomur znano, da tudi ta skromna svoboda pozna vrsto bistvenih izjem:

a) Partijci se pod kaznijo ne smejo udeleževati verskih obredov, tudi ko bi to hoteli. In partijcev je v državi okrog 800 tisoč.

b) Vsem kulturnim delavcem je prav tako prepovedano na kakršen koli način pokazati, da so verni. Torej vsi učitelji, profesorji in drugi prosvetni delavci ne uživajo ustavne pravice o svobodnem izvrševanju verskih obredov. In takih oseb je zopet na stotisoče.

c) Vsi člani jugoslovanskih oboroženih sil vseh vrst prav tako ne smejo na zunaj pokazati svoje vernosti. Tukaj gre za nove stotisoče oseb ali celo za milijone, ker ista prepoved velja za članke njihovih družin.

č) Tem milijonom moramo pridružiti še vse one, ki živijo v šolskih internatih, bolnišnicah, zaporih in ki smejo v cerkev le bolj ali manj skrivaj ali celo

prav nič ne. Poleg teh so še oni stotisoči in milijoni, ki se v človeški slabosti boje lastne sence in si iz strahu zaradi posledic ne upajo v cerkev. Torej državljanov, ki ne uživajo niti svobode izvrševanja verskih obredov, je na milijone. Poleg tega moramo dodati še to, da je mladina v šolah stalno izročena moralnemu pritisku brezbožnih vzgojiteljev, ki zasmehujejo njeno vero in moralo.

Če v luči navedenih stvarnosti, ki so danes vsem znane, motrimo trditve maršala Tita, moramo reči, da je tako očitno potvarjanje dejstev nedopustno pri odgovornem voditelju jugoslovanske države. Dokler je take laži sejala OF med revolucijo, je bilo razumljivo, jih je pač rabila za izvedbo revolucije, toda da se takih sredstev poslužuje danes poglavar jugoslovanske države, ni častno in ni dopustno. Pij XII in Janez XXIII. sta ponovno potrdila, da ja za mednarodni mir pogoj resnica, pa tudi za mir v državi je pogoj resnica, ko naj besede pomenijo to, kar na splošno z njimi označujemo brez miselnih pridržkov. Predsednik Tito se pa tega ni držal in je trdil, kar očitno ni res. Delegacija duhovnikov verski položaj v državi pozna še bolj kot mi, a je kljub temu molčala. Preprosti ljudje so pa ob branju Tanjugovega poročila rekli: „Bi nam ti duhovniki vsaj to dosegli pri maršalu, da bi smeli obhajati Božič!“ Ta preprosta modrost ljudstva razpiha na štiri vetrove vso besedno lažnivost jugoslovanskega režima in njegovih nevrednih slug v talarjih, da vlada verska svoboda v Jugoslaviji.

Franc Pfajfar je resigniral na župnijo Velesovo, vendar jo trenutno še upravlja.

Meditacije o Lukinem evandjelju I. Nemško napisal Richard Gutzwiller, na hrvaško prevedel dr. Nikola Kolarek, Zagreb 1960. Knjiga je novost v naši bogoslovni književnosti. Pisatelja odlikuje globina misli, strogo cerkveni duh, lapidarnost in praktično apliciranje na življenje današnjega duhovnika. Premišljevanja so kratka. Miselno razvojno linijo svetega Luka vedno lepo naka-

zuje. Knjiga se naroča v nadškofijski pisarni v Zagrebu I, poštni predal 406. — Tako okr. ljublj. škobije, št. 4/1960 priporoča to Gutzwillerjevo delo. Takoj pripomnimo, da je bil Gutzwiller švicarski jezuit, ki je v nemščini napisal premišljevanje o Matejevem (2 zvezka) in Lukovem evangeliju (2 zvezka), že po smrti pa so izšla premišljevanja o Janezovem evangeliju. Znani sta pa tudi njegovi knjigi: *Jesus der Messias* (Kristus v Mt evangeliju) in *Herr der Herrscher* (Kristus v Jn Razodetju). Kdor bi ta dela kupil in premišljeval, se ne bo kesal. Vsa dela so izšla v Benzinger Verlag Einsiedeln, Zürich, Köln.

Avstrija

Za kaplana v Železni Kapli je bil imenovan pred nekaj meseci g. Leopold Kasel. Dosedanji kaplan v Železni Kapli g. Lovro Petričič pa je postal provizor v št. Ilju ob Dravi.

V št. Jakobu v Rožu se je poslovil s tega sveta oče dveh slovenskih duhovnikov bratov: Francefa Krištofa, krajevnega provizorja v Hüttenbergu, ter Miheja Krištofa, ki nadaljuje bogoslovne študije v Rimu.

G. Janez Štefan Je postal župnik v Šmarjeti pri Velikovcu.

Sv. stolica je g. prelata dr. Rudolfa Blümla imenovala za stolnega dekana stolnega kapitlja. Slovesno so ga ustoličili že meseca januarja 1960. Gospod prelat in stolni dekan je profesor za pastoralno bogoslovje in katehetiko na bogoslovnem učilišču, predsednik duhovniške sodalitete ter voditelj dušnopastirskega urada za slovenski del krške škofije. Pred nekaj časom je postal še predsednik komisije za cerkveno glasbo v krški škofiji. K vsem odlikam čestitam!

G. Ciril Demšar C. M. iz Dunaja je vodil misijon v Borovljah na Koroškem, ki je kar lepo uspel.

Na Dunaju so obhajali petdesetletnico ustanovitve Akademije za cerkve-

no glasbo. Za to priložnost so povabili na Dunaj apostolskega protonotarja in ljubljanskega stolnega prošta dr. Franca Kimovca kot edinega še živečega učenca prvega letnika. Za začetek šole je opravil slovesno sv. mašo. Na Dunaju se je srečal s komornim pevcem Antonom Dermoto, svojim bivšim učencem z orglarske šole, danes svetovno znanim pevcem. Dermota ga je povabil na svoj dom ter mu poskrbel vstopnice za operno gledališče in koncerte. G. prelat se je potem še za nekaj tednov ustavil v Avstriji pri svojih znanjih in sobratih.

20. marca 1960, na tretjo postno nedeljo, je zatisnil svoje trudne oči železomašnik Alojzij Železny, starosta duhovnikov ljubljanske in krške škofije. Rodil se je na Češkem v kraju Veliky Zdikov 16. aprila 1867. L. 1877 je že šel na gimnazijo. Po maturi je na povabilo ljubljanskega škofa dr. Jakoba Missia, kasnejšega goriškega nadškofa in kardinala, prišel v ljubljansko semenišče, ker je takrat v ljubljanski škofiji manjkalo duhovnikov. Prelat dr. Kulavic je bil tedaj semeniški ravnatelj, spiritual pa svetniški gospod Flis, kasnejši prelat. Bogoslovje je končal zelo mlad in je moral zato nekaj časa čakati na posvečenje. Mašnik je postal 16. avgusta 1889. Novo mašo je opravil v svoji rojstni župniji. Biti je moral zelo lepo, ker se je tega dne zelo rad spominjal. Bil je kaplan v Srednji vasi v Bohinju, v Šmartnem pri Kranju in Šenčurju. L. 1893 je šel za ekspozita v Trnovo na Krasu, kjer je zgradil tudi novo cerkev. L. 1910 je prevzel župnijo Ihan pri Domžalah; petnajst let kasneje pa je prišel za župnika v Goriče, kjer je ostal, dokler ga niso poleti 1941 nemški gestapovci s toliko drugimi slovenskimi duhovniki nasilno odvedli proti Srbiji. Nekaj časa je živel v Sremskih Karlovcih, potem si je pa pomagal v tako imenovano Ljubljansko pokrajino ter živel nekaj časa v Stični. Kasneje se je naselil v zavetišču sv. Jožefa v Ljubljani. Meseca maja 1945 se je umaknil na

Koroško. Iz Vetrinja je odšel v Berg v Dravski dolini. Jeseni 1949 pa so osemdesetletnega starčka sprejele slovenske šolske sestre v št. Petru pri št. Jakobu, kjer je še vedno opravljal svojo službo, pridigal in tudi spovedoval, dokler mu ni sluh odpovedal. Ni bil železny samo po priimku, marveč je bil železen tudi po značaju, načelno jasen in neuklonljiv. Z njim je umrl zadnji češki duhovnik ljubljanske škofije. Na njegovo smrt je opozorila tudi okrožnica ljubljanskega škofijskega ordinariata. Radi se spomnimo svojega češkega sobrata, ki je veliko dobrega storil za zveličanje slovenskih vernikov!

Lep je bil dne 1. maja 1960 zaključek gospodinjске šole v št. Jakobu, kjer delujejo slovenske šolske sestre. Pri popoldanski prireditvi je bilo kar okoli 1000 ljudi, pa tudi zvečer so napolnili župnijsko dvorano. Prireditve se je udeležilo tudi več odličnih slovenskih duhovnikov; n. pr. prelat in stolni dekan dr. Rudolf Blüml, msgr. in dekan dr. Janko Hornböck; salezijanec prof. Silvo Mihelič je vodil pevski zbor šentjakobskih gojenk, govoril pa je sivolasi župnik Alojzij Vauti iz Sel, posegel je v zgodovino ter dopovedoval, koliko dobrega je naredil pokojni župnik Ražun za ustanovitev tega zavoda in slovenske šolske sestre za narodno, versko in praktično izobrazbo koroške mladine.

G. Vinko Zaletel, župnik v Vogrčah, je odletel meseca aprila v Egipt, lepo popisal svoje doživljanje v Našem tedniku ter zopet prinesel celo vrsto barvanih fotografij. To bo spet lepih skioptičnih predavanj! V prvem pismu govori o velikih zaslugah slovenskih šolskih sester za slovenska dekleta v Egiptu: v Kairu in Aleksandriji; tam se je srečal tudi s prijaznim p. Jozafatom Ambrožičem, sirskim kornim škofom, ki skrbi za slovenski živelj v Egiptu; v Kairu je okoli 800 Slovencev, zlasti Slovenk.

Marija — naša Mati. Pod tem naslovom je celovška Mohorjeva družba izdala šmarnice. To so kratka berila

o Marijinem življenju. Med dogodke Marijinega življenja pa pisec vpleta bogate nauke za vsakdanje življenje.

ITALIJA

Na Goriškem je bila preteklo leto ustanovljena nova župnija Jamlje-Dol. G. župn. upravitelju Jošku štanta in vernikom obeh kraških vasi čestitamo, ker je bilo za ustanovitev treba veliko dela in skrbi.

Na praznik Kristusa Kralja 1959 so goriški pevski zbori romali na Staro goro pri Čedadu. Romanje je organizirala Zveza slov. kat. prosvete iz Gorice. Maševal je msgr. dr. Rudolf Klinec, nadškof. kancler v Gorici. Pevci pa so prepevali slovenske Marijine pesmi. Številni verniki iz Furlanije so jih z zanimanjem poslušali.

Tržaški škof msgr. Santin Anton je izvršil meseca oktobra in novembra 1959 kanonično vizitacijo v mestu in okolici. Tako je n. pr. obiskal župnije sv. Vincencija, sv. Ane, sv. Ivana in Barkovlje. Maševal je v teh župnijah tudi za slovenske vernike ter jim po evangeliju govoril. Pri sv. Ivanu je bil na praznik Kristusa Kralja; v tej župniji je precej slovenskega življa; v govoru je poudaril, da je župnija zaradi dveh narodnosti zelo delikatna in terja od obojih vernikov zrelosti, širokega obzorja in krščanske ljubezni. 8. novembra 1959 je obiskal župnijo sv. Antona, 22. novembra pa rojansko župnijo (Pr. Dž, jan. 1960, str. 52; prav tam, febr. 1960, str. 103)..

4. novembra je v uršulinskem samostanu v Gorici umrla uršulinka č. mati Regina Majce iz znane ljubljanske družine. 10 dni pred smrtjo je obhajala zlati jubilej red. zaobljub.

Slovenski misijon v goriški stolnici se je vršil od 5. do 13. decembra 1959 v spomin 500-letnice župnije pri stolni cerkvi. Vodili so ga gg. Ludvik Šavelj CM iz Trsta, Ciril Demšar CM iz Dunaja in salezijanec Lojze Luskar s Koroškega. Govori so bili zjutraj, popoldne in zvečer, vmes pa še stanovski go-

vori; vse misijonske pridige so slovenski verniki v obilnem številu obiskovali. Tudi spovednice so kar oblegali. Za sklep misijona je pa dospelo toliko Slovencev, da jih menda v 500-letni zgodovini omenjene župnije še nikoli ni bilo toliko zbranih v tej cerkvi. Prišli so iz Gorice in okoliških vasi, prav od Doberdoba in Krmina, pa tudi čez jugoslovansko mejo so prišli (pr. DŽ, marec 1960, str. 174)..

Združeni pevski zbori na Goriškem so zadnjo nedeljo v decembru v goriški stolnici priredili koncert slovenskih božičnih pesmi. Ob tej priložnosti je solkanski dekan Andrej Simčič govoril o 500-letni zgodovini goriške stolne župnije, ki je v prvih stoletjih spadala pod Solkan. Koncerta se je udeležil tudi goriški nadškof msgr. Ambrosi, kateremu so se Slovenci hoteli pokloniti s tem koncertom za njegovo zlato mašo, ki jo je preteklo leto obhajal. Nadškof se je s pristrčno, očetovsko besedo zahvalil za vdanost in pozornost (pr. DŽ, marec 1960, str. 175).

Na novega leta dan 1960 popoldne so pokopali zgledega in uglednega slovenskega duhovnika iz goriške nadškofije: dekana Vinkota Štanta. Rodil se je v Mirnu 22. januarja 1884. Študiral je gimnazijo in bogoslovje v Gorici; tam je bil l. 1910 posvečen v mašnika. Kot dušni pastir je deloval najprej v Volčah in nato v Šempetru pri Gorici. Tik pred prvo svetovno vojno je postal vikar v Kostanjevici na Krasu. Ko se je fronta pomaknila na Doberdobsko planoto, se je najprej umaknil v Komen, pozneje pa v Kazlje. Meseca januarja 1918 je nastopil kot vikar v Mavhinjah, od koder je upravljal tudi Devin. Leta 1920 pa je postal župnik v Šempolaju. Tu je pasel duše skoraj 40 let, prav do svoje smrti. Cerkevna oblast ga je postavila tudi za devinskega dekana; tudi to službo je vršil do smrti. Sredi septembra 1959 ga je zadel možganska tromboza. Zdravniki v tržaški bolnišnici so mu sicer skušali pomagati, a rešiti ga niso mogli. Vrnil se je v Šempolaj, kjer ga je Bog po-

klical k sebi po plačilo 30. decembra 1959. Na pogreb je prišel gener. vikar msgr. J. Soranzo, številni duhovniki in množice iz vsega devinskega dekanata. — Pokojni gospod dekan se je odlikoval v skromnosti in ponižnosti, a ko je šlo za pravice božje in izročeni mu duš, je nastopal neustrašeno. Vedno je ohranil zvestobo in ljubezen do svojega naroda in sv. Cerkve. Bil je plemenit, goreč in svet duhovnik. (Pr. Katoliški glas, l. XII, št. 1, 7. jan. 1960, str. 2).

Postni čas, veliki teden in velika noč v Gorici. Postne govore o trpečem Kristusu in našem sodelovanju pri delu odrešenja je letos imel misijonar Ludovik šavelj CM. Na cvetno nedeljo so pri devetj maši na Travniku lepo peli slovenski pasijon; številni zbor je prav posrečeno dopolnjeval vloge treh duhovnikov: kronista, Kristusa in velikega duhovnika. Prav prisrčna je bila na veliki četrtek zvečer sv. maša v spomin zadnje večerje v cerkvi sv. Antona. Maševal je dr. Mirko Humar. Slovenski verniki so nato do polnoči — moške in fantje pa tja do ene zjutraj — molili Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu v goriški stolnici. Na velikonočno jutro se jih je zopet mnogo zbralo v stolnici k vstajenski procesiji, katero je vodil msgr. Alojzij Novak. Ob devetih dopoldne je bila sv. maša za Slovence v cerkvi sv. Ignacija. Pri procesiji in velikonočni maši so lepo prepevali združeni slovenski pevski zbori in zbor „Lojze Bratuž“ pod vodstvom požrtvovalnega g. profesorja M. Fileja.

Na Sv. Višarjah je prav za veliko noč padlo 30 cm snega; bile so vse v megli. Navadno je zdaj vsako nedeljo gori sv. maša ob 11 dopoldne, na veliko noč je pa zaradi slabega vremena ni bilo, saj je še vzpenjača morala počivati. Sicer pa dobro deluje in je ob nedeljah zato vse polno izletnikov na Sv. Višarjah.

Na velikonočno nedeljo zjutraj je po tržaškem radiu govoril v slovenskem jeziku tržaški škof msgr. Santin Anton. Govoril je globoko, pristrčno,

očetovsko. Slovenski verniki so mu hvaležni.

2. aprila 1960, na tiho soboto, je prejel mašniško posvečenje g. Silvo Šuligoj, doma iz Ročinja pri Kanalu ob Soči. Študiral je v Tortoni in Macerati, kjer ga je posvetil škof, ki mu je pomagal v letih študija. 3. aprila 1960, na tiho nedeljo, je daroval prvo sv. daritev. Na velikonočno nedeljo ob 9 pa je opravil sv. mašo v rojanski cerkvi. Gospod novomašnik je po velikih ovirah dospel do oltarja. Zato so pa naše čestitke še toliko bolj iskrene.

25. aprila 1960, na god sv. evangelista Marka, je tržaški škof msgr. Santin Anton na Rocolu v Trstu posvetil novo župnijsko cerkev v čast sv. Alojziju. Cerkev je prostorna, zračna in zidana v najnovejšem slogu. Prav zaradi nenavadnega sloga so o njej veliko pisali. Tudi zvonik je svojevrsten. Zimska burja mu je omajala streho, da so jo morali odstraniti zaradi nevarnosti za bližnje stanovalce. Izpred cerkve je krasen razgled na mesto, pristanišče, bližnjo Istro in ob jasnem vremenu celo na snežne Alpe.

Dunajski nadškof in kardinal dr. Franc König je meseca aprila 1960 prišel na zdravljenje v Gradež; saj že vemo za hudo nesrečo, ko se je peljal na pogreb zagrebškega nadškofa in kardinala dr. A. Stepinca. V soboto 23. aprila 1960 je vrnil obisk goriškemu nadškofu msgr. Ambrosiju, ki ga je obiskal kmalu po njegovem prihodu v Gradež. Iz Gorice je odšel proti Trstu.

26. aprila 1960 je umrla ga. Marija Jakopin iz Rojana, stara 100 let in 3 mesece. Preden je odšla v bolnišnico, je še doma prejela vse svete zakramente.

8. maj 1960 je bil dan slovenske katoliške mladine na Tržaškem. Zbrali so se na prijaznem Kontovelu, v slikoviti vasi na prijaznem griču nad Trstom. V ljubki kontovelski cerkvi jim je pred blagoslovom z litanijami govoril tržaški kanonik dr. Lojze Škerl (voditi nas morajo svetli krščanski

vzori; delamo za Boga in njegovo kraljestvo na zemlji, zato z vedrim optimizmom gledamo v bodočnost, saj je vsemogočni Bog z nami), potem so se zbrali na zborovanje v dvorani, ki je obsegalo dosti zanimivih točk. Prof. Vinko Beličič je imel pomemben govor: Starši in organizacije. Katoliški glas je 12. maja 1960 ta govor zaradi važnosti v celoti objavil. Tržaški škof msgr. Anton Santin je poslal pozdravno pismo, v katerem je začrtal glavne smernice mladinskega dne in mladinskih katoliških organizacij. Slovenska mladina je svojemu nadpastirju odgovorila z vdanostnim pozdravom. (Pr. Kat. glas, l. XII., šte. 19, 12. maja 1960, str. 1 in 2).

Sklepi zborovanja na Kontovelu. Msgr. Jože Jamnik, duhovni asistent slovenske katoliške mladine na Tržaškem, je ob koncu prvega shoda slov. katoliške mladine na Tržaškem prebral sklepe in glavne misli zborovanja. (Vse najdete v Kat. glasu, l. XII, šte. 20, 19. maja 1960, str. 3)

16. maja 1960 je Slovensko katoliško društvo priredilo na Placuti kulturni večer, na katerem je g. Vinko Zaletel ob skioptičnih slikah pokazal čudovito lep svet alpske flore, v drugem delu pa jih je opozarjal na lepe koroške narodne in verske običaje.

22. maja 1960 so v Doberdolu blagoslovili veličastne nove orgle. Za nove orgle imata veliko zaslug prejšnji župnik Ivan Kretič, sedaj devinski župnik in dekan, ter sedanji doberdolski župnik g. Bogomil Brecelj, pa tudi župljani so veliko pomagali. Slavnostni govornik je bil msgr. dr. Rudolf Klinec, ki je orgle tudi blagoslovil. Iz Gorice sta prišla tudi monsinjorja dr. Franc Močnik in Srečko Gregorc, iz Trsta pa je dospel zlatomašnik msgr. Križman, star, izkušen pevovodja in glasbeni strokovnjak. Slovesnosti so se udeležili tudi sosedni in drugi duhovniki; iz Gorice je prišel seveda tudi g. prof. M. Filej. Poleg domačinov se je zbralo tudi mnogo drugega ljudstva iz mesta in sosednjih vasi. Pevski zbori

iz Jamelj, Doberdoba, Pevme, Jazbin in razni pevci zboža „Lojze Bratuž“ so vsem udeležencem postregli s krasnim koncertom verskih pesmi. Orgle je izdelala tvrdka Valiček iz Gorice.

22. maja 1960 so tudi v slovenskem vzgojnem zavodu Marijanišču no Opčinah pri Trstu gojenci pripravili lepo prireditev svojim staršem.

Prvo obhajilo slovenskih otrok v Gorici je bilo na praznik Gospodovega vnebohoda v cerkvi sv. Ignacija. Popoldne so se prvoobhajanci udeležili blagoslova v cerkvi sv. Ivana, potem pa so šli v Marijin dom na Placuto, kjer so jim otroci iz Marijinega vrta in oratorija pripravili ljubko akademijo.

29. maja se je več Goričanov udeležilo krasnega koncerta združenih slovenskih koroških pevsih zborov v Celovcu. Na poti domov se je v njihov avto, ki ga je vodil preč. g. Oskar Simčič, zadela avstrijska avtociisterna. Pri nesreči je bil laže ranjen tudi msgr. dr. Franc Močnik, predsednik Goriške Mohorjeve družbe in odgovorni urednik Katoliškega glasa. Najprej so ga peljali v videmsko bolnišnico, od tam pa v goriško. Sedaj je že dlje časa doma.

V Jazbinah raste mala duhovnja z novo cerkvico Marije Pomagaj (male Brezje). Sedaj imajo precejšnje težave s plačilom zvonov, ki so uglaseni po napevu „Sveta noč“. Darove hvaležno sprejema n. pr. preč. g. Albin Martinčič, Gorica, ul: Alviano 16.

Prvo sv. obhajilo slovenskih otrok pri Sv. Ivanu v Trstu je bilo 22. maja 1960. Žal, ni bilo vseh slovenskih prvoobhajancev, ker se več slovenskim staršem zdi bolj imenitno pošiljati svoje otroke v italijansko šolo.

V benediktinski opatiji Praglia, kjer je l. 1945 in 1946 gostovalo naše begunsko semenišče s teološko fakulteto, so v pomoč ostarelemu opatu Fornaroliju izvolili pomočnika p. Izidorja Tell-a. V opatiji je zdaj 40 menihov.

V Dolini pri Trstu je 13. januarja nastopil nov župnik g. Albin Grmek, ki je bil dotlej župnik v Ricmanjih. Po-

magal mu bo g. Angel Kosmač, ker mora župnik soupravljati tudi Ricmanje in Mačkowlje.

G. Lojze Rozman, ki že več let oskrbuje Trebče pri Trstu je dobil tudi čivilno priznanje za župnika.

Po smrti msgr. Božota Kjačiča je goriški nadškof msgr. Ambrosi imenoval nadškofijskega kanclerja dr. Rudolfa Klinca za kanonika goriškega kapitlja. Novi g. kanonik je doma iz Vipolže v Brdih. Rodil se je leta 1912. Teologijo je dovršil v Bologni; potem je nadaljeval študije na lateranski univerzi v Rimu ter l. 1941 doktoriral iz cerkvenega prava. Po smrti msgr. Franca Setničarja ga je nadškof msgr. Margotti imenoval za kanclerja. Iskreno čestitamo!

Pri Sv. Justu v Gorici je umrla g. spa Nina Fogar, sestra msgr. dr. Alojzija Fogarja, bivšega tržaškega škofa, sedaj nasl. nadškofa in kanonika lat. bazilike v Rimu, ki je bil vedno tako iskren in dober do Slovencev. Žal, se zaradi rimske sinode, ki se je prav takrat vršila, pogreba ni mogel udeležiti.

Na obisku v domačih krajih se je po daljši odsotnosti mudil misijonar p. Emil Čuk (Chiuch), doma iz Kozice pri št. Lenartu v Slov. Benečiji. G. misijonar deluje v Srednji Afriki.

Spodobi se, da se prav spoštljivo spomnimo svojega rajnega sobrata g. Ivana Brezavščeka. Bil je duhovnik goriške nadškofije. Rodil se je l. 1878 v Levpi na Kanalskem. Mašniško posvečenje je prejel l. 1903 kot goriški bogoslovec. Skrajja je bil dušni pastir na več župnijah, potem pa veroučitelj na osnovni šoli. Razburkana leta prve svetovne vojne so ga privedla v tržaško škofijo, kateri je posvetil vse svoje sile. V prvih povojnih letih je bil župnijski upravitelj v Račicah nad Buzetom v hrvaški Istri. Iz Račic je upravljal tudi Draguc. V teh letih je kot izkušen katehet izdal v samozaložbi majhen katehetski priručnik. L. 1923 je zopet prišel med Slovence. Dvanaest let je vodil v hudih dušnopastirskih in političnih težavah župnijo Kubeč. Ves čas je oskr-

boval tudi župnijo Socergo in nekaj let tudi Movrag. Vsi ti kraji so v Slovenski Istri. L. 1937 je prišel na Kras skrbet za vernike, ki danes pripadajo trem župnijam; to so: Kopriva, Dutovlje in Skopo s Krajno vasjo. Tu je preživel tudi vsa leta druge svetovne vojne. Živo je začutil vse zahrbtno delo brezbožnega komunizma, ki se je skrival za OF. Tu se je izkazal kot pogumen duhovnik, ki je svojim vernikom jasno in odločno povedal, kje tičijo nevarnosti za vero in narod. Bil je ponižen in skromen, milega značaja, a kraške cerkve bi znale povedati, s kakšnimi krepkimi besedami je svaril pred nevarnostmi brezverske bodočnosti, ki se je obetala slovenskemu narodu. Bil je vedno navdušen Slovenec ter ponosen nad vsako pridobitvijo Jugoslavije, a zelo je trpel, ko je že od prvega početka spoznal, kako je vse delo v novi Jugoslaviji združeno z delom za uničenje Cerkve. Zato se je leta 1947 umaknil v Trst, kjer je upal, da bo lahko v miru užival zasluženi pokoj. V Trst je dospel že ves izdelan in bolan. Vedno je imel težave s svojo nogo. V Trstu je nekaj časa še deloval na osnovni šoli in pomagal v škednju. A bolezen je bila vedno hujša. Začela se je doba pravega trpljenja, odpovedi, tihe pokore in dolge molitve. Msgr. dr. Jakob Ukmar je pri pogrebu lepo povedal, da je pokojni Ivan Brezavšek morda v tem času več naredil za sv. Cerkev kakor v vseh letih svojega dušnopastirskega dela. Postal je ubog, pa nikoli nihče ne bo zvedel, koliko dobrega je v tem času naredil s svojimi prispevki za vsako našo versko in slovensko zadevo. Še malo dni pred smrtjo je dal svoj zadnji redni prispevek za novi Marijin dom v Rojanu. Nad težavami ni tožil; nikoli ga ni zapustil pravi krščanski optimizem; zato so ga ljudje povsod radi imeli. Umril je 14. februarja 1960, na prvo predpostno nedeljo, ko sv. Cerkve bere evangelij o delavcih v vinogradu (Mt 20, 1-16). Kakšen delavec, molivec in trpin v Gospodovem vinogradu je bil rajni gospod Ivan Brezav-

šček! V revnem stanovanju je živel in trpel zadnja leta. Pa kako lepa je bila njegova smrt, katero si je izprosil v dolgi molitvi v cerkvi in kasneje na bolniški postelji. Pokopali so ga drugi dan popoldne. Izredno lepe pogrebne slovesnosti so se vršile v cerkvi sv. Jakoba; cerkev je lepo pripravil g. dekan in župnik M. Cosulich. Pogrebni slovesnosti v cerkvi se je udeležil tudi škof msgr. Anton Santin. Na pogreb pa so prišli tudi nekateri kanoniki, nad 50 duhovnikov obeh narodnosti in veliko število vernikov. Kako nas mora dvigati in spodbujati življenje, delo, molitev in trpljenje tako zglednega sobrata naše krvi! (Gl. Kat. glas, l. XII, 18. febr. 1960, str. 2).

G. Natalu Silvaniju, župniku in dekanu na Opčinah pri Trstu je umrl oče. Pogrebne svečanosti za njim je opravil tržaški g. prošt msgr. Salvadori ter mu v slovo spregovoril v slovenščini in italijanščini.

V velikonočni številki Katoliškega glasa g. Stanko Zorko, kaplan v Rojanu, odgovarja na več vprašanj glede novega Marijinega doma. Stanovanje v drugem nadstropju sta kupila dva duhovnika, ki sta se obvezala, da ga po smrti prepustita Marijini družbi. Za nov Marijin dom, ki je tako lepa katoliška, Marijina in slovenska zadeva le molimo, da bi ga mogli dokončati, pa še kak dar pridenimo. (Pr. K. glas, l. XII, št. 15, 14. apr. 1960, str. 7).

Na velikonočni ponedeljek popoldne so iz Boljunca slovesno prenesli Marijino podobo v njeno cerkvice v Glinjščici na Pečah.

Dne 6. aprila je praznoval srebrnomašni jubilej g. Ivan Kretič, župnik in dekan v Devinu. Doma je iz šmarij na Vipavskem, kjer je l. 1935 pel tudi novo mašo. Najprej je bil stolnj vikar v Gorici, potem pa je šel za kaplana v Brda, v Kojsko, od koder so ga fašistične oblasti odvedle v konfinacijo v Italijo. Med najhujšimi partizanskimi boji je oskrboval čepovansko duhovnijo. Po drugi svetovni vojni je bil ravnatelj Alojzijevišča v Gorici, kjer je ukinjeni

zavod z velikim trudom zopet spravil na noge. Po razmejitvi je leta 1947 postal namestnik župnika v Solkanu. Toda ni še pretekel mesec dni, ko so ga komunistične oblasti nasilno vrgle čez mejo. Šel je v Doberdob, od tam pa v Devin. Prav okoli srebrne maše ga je goriški nadškof msgr. Ambrosi po smrti g. Vinka štanta imenoval za dekana devinskega okrožja, ki šteje pet župnij. Gospod dekan in srebrnomašnik je moral hoditi po precej težavnem križevem potu: težke duhovnije, konfinacija, partizanska doba, izgon čez mejo. Zato mu že toliko bolj iskreno izročamo dvojne čestitke.

ZDRUŽENE DRŽAVE

Že pred dobrim letom, 12. julija 1959, je odšel v večnost msgr. John Judnič. Rodil se je v vasi Kot, župnija Semič v Beli krajini. Gimnazijo je obiskoval v Novem mestu. L. 1908 je dospel v Združene države ter začel študirati bogoslovje v St. Paul v Minnesoti. L. 1912 je stopil v semenišče sv. Tomaža v Denverju, Colorado. Mašniško posvečenje je prejel 5. junija 1912. Msgr. Judnič je zadnji izmed slovenskih duhovnikov, ki je prišel pastirovat med južnoslovanske priseljence v Colorado. Postal je župnik pri novozgrajeni cerkvi sv. Jožefa v Leadville, kamor so zahajali številni slovenski in hrvaški rudarji. Od l. 1913 do 1915 je bil v Colorado Springs., od 1915 do 1921 zopet v Leadville. Od 6. februarja 1921 do svoje smrti pa je bil župnik na župniji sv. rožnega venca, kjer je zelo požrtvovalno delal. 28. novembra 1950 je postal papežev hišni prelat. 12. julija 1959 pa je izdihnil svojo dušo v Mercy Hospital v Denverju, Colorado. 16. julija je v župnijski cerkvi opravil zanj mašo zadušnico rev. Leopold Mihelič, ki sedaj upravlja župnijo. 17. julija pa je nadškof Urban J. Vehr opravil zanj slovesno pontifikalno mašo zadušnico. Kat. tednik „Register“ je priobčil o njem tele posnemanja vredne stvari: Msgr. John Judnič je bil vzor ponižnosti, gorečnosti in ljubezni. Izmed ljudi

izbere Jezus le nekatere, da ga predstavljajo kot duhovniki. In izmed vseh, ki so zaznamovani z znamenjem duhovništva, izbere Odrešenik le nekatere, da so drugim vzor svetosti. Msgr. Judnič je bil eden izmed takih vzornih duhovnikov. Bil je izkušen spovednik, katekumu so se zaupali verniki in duhovniki. Njegovo duhovniško osebnost so krasile globoka ponižnost, sočutje do bližnjega, idealizem in gorečnost za duše. Njemu ni bilo treba pridigati o podobnosti s Kristusom, zakaj pridigal je njegov zgled (pr. AM, sept. 1959, str. 270).

Dne 9. avgusta 1959 je chicaški nadškof, sedaj tudi kardinal, Albert Gregor Meyer blagoslovil kapelo in nove prostore v Domu duhovnih vaj na ameriških Brezjah v Lemontu. (Obširno poročilo glej v AM, okt. 1959, str. 304, 316/7.)

30. septembra 1959 je na ameriških Brezjah umrl frančiškanski brat Viktorijan Žnidaršič, star 83 let. Doma je bil iz Loke pri Zidanem mostu. Med prvo in drugo svetovno vojno je živel v Sveti deželi v samostanu v Getsemaniju in v Kafarnaumu.

17. oktobra 1959 pa je Bog vzel k sebi p. Cirila šircija OFM. Kot sin slovenskih staršev se je rodil 26. februarja v Sheboyganu, Wisconsin; njegovo krstno ime je bilo Alojzij. Na mali šmaren l. 1930 je stopil na ameriških Brezjah v frančiškanski red. Slovesne in večne zaobljube je napravil 10. septembra 1934. Mašniško posvečenje je prejel 16. maja 1937. 29. maja 1942 je na washingtonski katoliški univerzi napravil doktorat iz filozofije. Po značaju je bil vedno vesel in veder ter zelo delaven; znan je bil kot dober svetovalec v osebnih težavah; zelo rad je imel svoje starše. V samostanskem bogoslovju je predaval filozofijo, delal pri upravi Ave Maria, urejeval Ave Maria koledar, ustanovil je tudi sedanjo lemontsko tiskarno. Devet let je predaval filozofijo v St. Francis College v Jolietu; od l. 1954 je vodil poletne teološke

tečaje za redovnice. Posebej ga moramo omeniti kot večletnega tajnika Baragove zveze. L. 1947 je začel izdajati v angleščini Bulletin Baragove zveze; izdajal ga je v Lemontu do l. 1953. V hudem trpljenju je znal ohraniti med boleznijo v sebi mir, veselje in vdanost v voljo božjo. 21. oktobra 1959 so ga pokopali na samostanskem pokopališču na ameriških Brezjah. Pogreba se je udeležilo okoli 50 duhovnikov in dva škofa: chicaški pomožni škof Rajmund Hillinger in jolietški škof Martin Mc Namara. Rajni ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman pa zaradi bolezni ni mogel priti, zastopal ga je g. Julče Slapšak. Pogreba se je udeležil tudi g. ing. Jožef Gregorič, ki je dolga leta sodeloval s p. Cirilom pri Baragovi zadevi. Rev. Franček Scheringer, slovenski rojak, župnik in predsednik Baragove zveze, pa je poslal brzojavko: „Baragova zveza izraža globoko žalost ob smrti p. Cirila. Njegova vdanost Baragovi zadevi je bila globoko iskrena in uspešna. Ker se ne morem udeležiti pogreba, bom zanj tu daroval sv. mašo.“ (pr. AM, dec. 1959, str. 366/70. 380.)

25. oktobra 1959 pa je pri Sv. Štefanu v Chicagu p. Leonard Bogolin OFM obhajal srebrno sv. mašo. Slovesnosti se je udeležilo mnogo redovnih sobratov, duhovnikov in ljudstva. Pri banketu je bilo kar nad 600 gostov (AM, dec. 1959, str. 380/1).

P. Pelagij je na sveti večer prižgal na škofovem grobu na ameriških Brezjah debelo, skoraj tri čevlje veliko svečo; gorela je vso noč in ves dan do večera. (AM, febr. 1960, str. 60).

Dne 14. januarja 1960 zgodaj zjutraj je v bolnišnici sv. Aleša v Chicagu lemontskij samostanski brat Akurzij Somrak izročil svojo dušo Bogu; pokopali so ga 18. januarja na samostanskem pokopališču na ameriških Brezjah. Tako je bilo treba v štirih mesecih na samostanskem pokopališču v Lemontu izkopati kar štiri jame: za brata Viktorijana Žnidaršiča, za p. Cirila Širelca, za škofa dr. Gregorija Rožmana in za brata Akurzija Somraka. Brat Akurzij

je bil doma v Pišecah. V Združenih državah je živel skoraj 40 let. (AM, marec 1960, str. 92/3).

Rev. Julče Slapšak je kar dvakrat obiskal škofov grob na ameriških Brezjah: 17. in 28. januarja 1960.

4. februarja 1960 so na škofov grob postavili preprost spomenik: na levi strani je v ploščo vklesan škofov grb, večji prostor na desni pa zavzema napis: Prezvizišeni Gregorij Rožman, S. T. D., škof ljubljanski, * 9. marca 1883, † 16. novembra 1959.

Dne 26. marca zvečer je bila v župnijski dvorani sv. Štefana v Chicagu žalna svečanost za pokojnim škofom dr. Gregorijem Rožmanom. Župnik pri Sv. Štefanu p. Tomaž Hoge OFM je v uvodu povedal, da ga je l. 1932 rajni škof posvetil; škof jim je takrat govoril, da morajo biti pripravljene na mučenstvo in da bodo nekateri takratni novomašniki umrli kot mučenci. P. Odi-lo Hajnšek OFM pa je opisal, kako je spremljal škofovo življenje in delovanje od takrat, ko je bil še njegov profesor, pa do njegove smrti. (AM, maj 1960, str. 155.)

P. Robert Mazovec OFM je od 25. do 29. aprila imel v Johnstownu duhovne vaje za slovensko frančiškansko redovniško družino. (AM, maj 1960, str. 155.)

Rev. Štefan Kraljič, župnik fare sv. Bonaventura v Underwoodu, No. Dakota, je vnanjo slovesnost srebrne maše obhajal že 21. aprila 1960. Na slovesnost sta prišla škof Hilary B. Hacker in njegov gen. vikar, mnogo duhovnikov in župljanov. Navzoči so bili tudi srebrnomašnikov sorodniki. Od slovenskih duhovnikov sta se slovesnosti udeležila p. Klavdij Okorn, župnik pri Sv. Janezu Ev. v Milwaukee, ter dr. Jože Gole, profesor v Sacred Heart Seminary, Hales Corners, Wisconsin.

Od 13. do 15. maja je p. Fortunat Zorman na ameriških Brezjah vodil duhovne vaje za žene in dekleta; udeleženk je bilo 59. (AM, julij 1960, str. 220/1.)

Srebrno mašo je letos obhajal v Združenih državah tudi rev. Maks So-dja. Čestitamo.

Letošnji srebrnomašnik je tudi rev. Ignacij Berglez. Njegov naslov: 2912 93rd Street, Kenosha, Wisconsin.

Zlati jubilej je obhajala cerkev svete Družine v Eveleth, Minnesota 29. maja. Izšla je posebna knjiga, v kateri je sedanji župnik John Jershe popisal zgodovino župnije.

19. junija 1960 je p. Pij Petrič OFM pri lurški votlini na ameriških Brezjah, katero je sam zgradil, pel svojo srebrno mašo; pridigal mu je p. Leonard Bogolin OFM; slovesnosti se je udeležilo tudi več redovnikov in duhovnikov drugih narodnosti. (AM, avg. 1960.)

4. julija 1960 pa je pri isti lurški votlini obhajal svoj srebrnomašni jubilej tudi p. Kalist Langerholz OFM; p. Kalist ima v starem kraju doma še brata p. Ildefonza, ki je tudi frančiškan, sestra Marija Kalista pa je frančiškanska Marijina misijonarka na Formozi. (AM, avg. 1960, str. 252/3.)

2. in 3. julija so na ameriških Brezjah obhajali obletnico kronanja milostne podobe Marije Pomagaj, spominjali so se 25-letnice evharističnega kongresa v Ljubljani, obenem pa so slovenski romarji od blizu in daleč v večjem številu obiskali grob škofa dr. Gregorija Rožmana. Ave Maria našteva kar 42 različnih zastopstev. Vse je lepo organiziral p. Odilo Hajnšek OFM (AM, avg. 1960, str. 250/2).

Slovenski duhovniki bodo prišli na škofov grob v Lemont dne 16. novembra za obletnico škofove smrti.

KANADA

Objavljamo nekaj kratkih poročil o dušnopastirskem delu za slovenske izseljence v Kanadi od meseca septembra 1959 do novembra 1960.

Na nedeljo pred malim šmarnom 1959 so prišli na božjo pot na kanadske Brezje romarji iz Clevelanda (Bož-

ja beseda-Bb, l. X., šte. 10, str. 398/9).

Slovenska šola je sklicala otroke prvokrat 12. septembra 1959: v župniji Marije Pomagaj se jih je vpisalo okoli 150, v podružnici v New-Toronto pa 30 (prav tam, str. 399).

Od 17. do 19. oktobra so v župniji Marije Pomagaj zopet imeli štiridesetno pobožnost; prej jo je večkrat vodil rajni škof dr. Gregorij Rožman; to leto pa g. kaplan Anton Zrnec; poživilo se je evharistično življenje; prošnji molitvi se je pridružila predvsem pravna molitev in žrtev kot zadoščenje za grehe, s katerimi Slovenci v Torontu žalijo Boga (Bb, l. X, šte. 11, str. 435).

V jeseni leta 1959 je k Marji Pomagaj v Torontu priromal tudi g. Janez Jeretina CM, ki že dolgo vrsto let pridno vrši dušno pastirstvo v znameniti baziliki lujanske Matere božje blizu Buenos Airesa v Argentini; obiskal je svoje sorodnike v Severni Ameriki, pa se je še pri sobratih v Torontu oglasil; opomnimo, da se je udeležil tudi pogreba škofa dr. Gregorija Rožmana na ameriških Brezjah (Prav tam, str. 438).

Dr. Jakob Kolarič CM je v kratkem članku „Velikemu škofu v spomin!“ zapisal: „A najdražji so mu bili Slovenci v Kanadi, med njimi v prvi vrsti slovenski verniki v župniji Marije Pomagaj v Torontu. Med nje je prihajal najpogosteje in najrajši kot misijonar in voditelj duhovnih vaj, kot najpriljubljenejši spovednik in kot škof, ki je leto za letom birmal njihove otroke. Kako se je veselil, ko je zvedel, da bodo Slovenci v Torontu zidali svojo cerkev. Do podrobnosti je je zanimal, kako delo napreduje. Ko so mnogi osporavali potrebo slovenske cerkve in župnije, ji je on dal največjo moralno oporo. Žrtvoval pa je zanjo tudi gmotno toliko, da ga župnija šteje med svoje največje dobrotnike“ (Bb, l. X, šte. 12, str. 451/2).

Žalno komemoracijo za škofom dr. Gregorijem Rožmanom so v župniji Marije Pomagaj imeli v soboto 21. nov. in v nedeljo 22. nov. 1959. 21. nov. ob 9. dopoldne je v cerkvi dr. Jakob Kolarič CM opravil črno peto sv. mašo z „Reši me“, v nedeljo popoldne pa so pevci zapeli v dvorani dve žalostinki, O. Mauser je recitiral 114. psalm, spominska govora pa sta imela župnik dr. Jakob Kolarič CM in dr. Peter Markež (Prav tam, str. 478).

Božja beseda se je tudi meseca januarja 1960 prav iskreno spomnila pokojnega škofa dr. Gregorija Rožmana. Zlasti dr. Jakob Kolarič CM in g. Janez Kopač CM sta o škofu zapisala mnogo lepega (pr. Bb, l. XI, šte. 1, str. 4/16).

Prav je, da vsi slovenski duhovniki in ljudje zvedo, kaj torontski škof in kardinal misli o škofu dr. Gregoriju Rožmanu: Takole pravi v svojem sožalju: „Moji dragi slovenski katoličani! Ko sem bil pred nekaj tedni v Rimu, sem prejel žalostno in nenadno novico, da je Ekscelenca, prevzvišeni g. Gregorij Rožman, ljubljanski škof, v Clevelandu, Ohio, umrl. Več let sem osebno poznal škofa Rožmana. Kot mnogi od vas je zapustil svojo domovino, ker se je odločil, da bo raje poslušal svojo vest, kakor pa se podal brezbožnemu gospodstvu. Kljub begunskemu življenju se nikdar ni zmanjšala gorečnost škofa Rožmana do duš. Slava božja in odrešenje neumrjočih duš sta bili vedno vrhovni načeli njegovega razuma in srca. Zato je tako pogosto prihajal v Toronto in v druge kraje v nadškofiji, kjer je med vami opravil toliko različnega dela kot duhovnik in škof. Rad bi izrazil vsem slovenskim katoličanom, posebno onim iz ljubljanske škofije, iskreno sožalje. Naj bi spomin na pokojnega škofa Rožmana v vaših srcih nikdar ne zamrl, ampak živel naprej in vam dajal poguma in moči, da bi sledili njegov zgled in posnemali njegove kreposti, posebno njegovo resnično ponižnost,

duha molitve, predanost božji volji in njegovo nesebično gorečnost za božjo slavo in rešenje duš. Vaš v Kristusu vdani † James kardinal Mc Guigan, torontski nadškof.“ (Angleški izvirnik in ta slov. prevod najdeš v Bb, l. XI, šte. 1, str. 2/3).

12. nov. je dospela v slovensko župnijo Marije Pomagaj v Torontu še četrta slovenska usmiljenka, sestra Ivana Gabrijela Primožič. Kot begunka je v Italiji končala učiteljske, zadnji dve leti v Franciji obiskovala šolo za bolniške strežnice, nekaj časa pa delovala tudi v otroškem vrtcu; tako bo sedaj lahko mnogo pomagala Slovencem v Kanadi (Bb, l. X, šte. 12, str. 480).

Polnočnici za Slovence sta bili o božiču kar dve: v župnijski cerkvi Marije Pomagaj, za Slovence v New-Torontu pa v ukrajinski cerkvi sv. nadangela Mihaela (Bb, l. XI, šte. 1, str. 35).

Sredi meseca novembra 1959 je slovenska župnija Marije Pomagaj priredila Slomškovo proslavo v spomin stoletnice, odkar je prenesel škofovski sedež iz št. Andraža v Maribor. G. kaplan Anton Zrnc CM, je prav lepo pripravil otroke za res pester program; vsebinsko bogat govor pa je imel g. župnik dr. Jakob Kolarič CM. Slomška je orisal kot narodnega buditelja, kot duhovnika, kot škofa in končno kot svetniškega kandidata. Prvi del govora je objavila Ameriška domovina, drugi in tretji del pa Božja beseda (pr. Bb, l. X, šte. 12, str. 478 in Bb, l. XI, šte. 2, str. 47/9, šte. 3, str. 91/3 ter šte. 5, str. 165/8).

24. januara pa so v župniji Marije Pomagaj počastili Baragov spomin. Na proslavi je predavala gđc. inž. Jakusova, g. Blaž Potočnik je zapel solospjev iz Geržiničevega oratorija „Baraga“, slovenska šola pa je igrala trodejanko Fr. Kunstlja: Za velikim vzorom (Bb, l. XI, šte. 2). Naj bi podobne proslave obhajali tudi po drugih slovenskih župnijah v zamejstvu in v tujini!

V postnem času je bila v župniji Marije Pomagaj vsak petek zvečer sv. maša. Ker ob petkih zvečer kar naprej opravljajo večno devetdnevnicu v čast Brezmadežni, so v postnem času pri tej devetdnevnicu premišljevali Jezusovo in Marijino trpljenje, kar je bilo lepa priprava na sv. mašo. Pri tej petkovi pobožnosti slovenski verniki poklanjajo Brezmadežni svoje molitve in žrtve za spreobrnjenje rojakov (pr. Bb, l. XI, šte. 4, str. 147).

V nedeljo 20. marca 1960 se je župnik dr. Jakob Kolarič CM nepričakovano poslovil od svojih župljanov župnije Marije Pomagaj, katero je z velikimi žrtvami spravil pokonci, naslednji torek pa že odletel z rakoplovom v Avstrijo (Bb, l. XI., tev. 5, str. 183/5).

Dne 27. marca 1960 se je slovenskim vernikom župnije Marije Pomagaj predsvil novi župnik g. Andrej Prebil CM. Novi gospod župnik je po novi maši do konca druge svetovne vojne veliko misijonaril med katoliki raztresenimi v Južni Srbiji, jo potem pobrisal čez mejo, misijonaril na Kitajskem, dokler ga komunisti niso izgnali, potem uspešno deloval v Čilu, dokler ni preteklo leto odšel na pomoč slovenskim lazaristom v Toronto. Od tam je misijonaril daleč naokrog po slovenskih naselbinah. Svoja misijonska pota k Slovincem po širni Kanadi že vse leto prav prijetno opisuje v Božji besedi. Naj Marija Pomagaj prav uspešno podpira njegovo odgovorno delo za zveličanje slovenskih duš. (pr. Bb, l. XI., šte. 5, str. 185).

V Montrealu so 10. aprila zaključili veliki misijon; sodelovali so tudi Slovinci; njihov dušni pastir misijonar Časl CM je hodil od družine do družine in vabil; toliko je govoto, da se še nikoli ni toliko naših ljudi udeleževalo duhovnih obnov kot sedaj misijona, vendar se jih kljub osebnim obiskom in pismenemu vabilu kakih 200 ni odzvalo; misijona s slovenskimi misijonskimi govori se je udeležo-

valo kakih 70 odstotkov Slovencev v Montrealu in ooklici (pr. Bb, l. XI., tev. 5, str. 187/8).

Proti koncu maja so zopet slovenski Clevelandčani priromali k Mariji Pomagaj v Toronto. Prvo jutranjo mašo v nedeljo je daroval g. Leo Kristanc, ki je prišel z romarji na obisk v Toronto (Bb, l. XI., šte. 7, str. 257).

Prvo sv. obhajilo v župniji Marije Pomagaj je bilo letos na binkoštni praznik; vseh prvoobhajancev je bilo 29 (Prav tam, šte. 27, str. 258).

Kljub slabemu vremenu se je procesija presv. Rešnjega Telesa župnije Marije Pomagaj, ki se je po sv. maši vršila kar na župnijskem letovišču dne 19. junija 1960 udeležilo okoli 800 slovenskih ljudi (Bb, l. XX., šte. 8, str. 288).

3. julija 1960 je v cerkvi Marije Pomagaj v Torontu pel novo mašo g. Rudi Cukjati. To je tretji novomašnik, ki je tu daroval svojo prvo daritev. Po mnogih, trdih preizkušnjah je dosegel svoj poklic. Zato so naše duhovniške čestitke novemu sobratu še toliko bolj iskrene. Deloval bo v škofiji Colgary (Bb, l. XI, šte. 6, str. 226 in šte. 8, str. 289/90).

20. julija se je vrnil iz Rima slovenski duhovnik g. Lojze Ambrožič, kjer je na Bibličnem Inštitutu študiral sv. pismo; v torontskem bogoslovju sv. Avguščina bo odslej za profesorja (Prav tam, str. 290).

G. Janez Kopač mesec za mesecem objavlja v Božji besedi krasne članke o Brezmadežni s čudodelno svetinjo. Pred krakim je bila v New-Torontu ustanovljena nova slovenska župnja Brezmadežne s čudodelno svetinjo. Že so začeli z zidanjem nove cerkve po zelo modernem načinu, ki so ga ponovno opisali v Božji besedi. Misijonska družba je zraven prostora za novo cerkev kupila na 229 Brown's Line staro hišo, kamor sta se že preselila g. Janez Kopač CM in g. Franc Srdla CM. Ob nedeljah je sv. maša za novo župnijo v cerkvi Kristusa Kralja,

ob delavnikih pa kar v skromni kapeli v novo kupljeni hiši, ki so jo lepo preuredili in opremili (Bb, l. XI., štev. 8, str. 291 in štev. 10, str. 359/60).

V ponedeljek 15. avgusta je na letoviški kraj slovenske župnije Marije Pomagaj prišlo taborit več fantov. Pet jih je iz Clevelanda pripeljal g. Jošt Martelanc, nekaj drugih pa je prišlo iz Toronta (Bb, l. XI., štev. 9, str. 325).

G. Franc Sodja CM je od 29. julija do 1. avgusta vodil zaprte duhovne vaje za žene in dekleta; udeleženk je bilo 46; vse iz Toronta in New Toronta (Bb, l. XI., štev. 9, str. 327/8).

24. julija 1960 pa je g. Kopač Janez romal s številnimi slovenskimi udeleženci v Midland, k svetim kanadskim mučencem (Bb, l. XI., štev. 9 str. 326).

18. septembra je mladinski klub slovenske torontske skupnosti imel svoj prvi družabni večer. V tem klubu bodo mladi ljudje obeh slovenskih župnij v Torontu. Take mladinske klube imajo katoliške župnije po vsej Kanadi. Duhovno vodstvo kluba je prevzel g. župnik Andrej Prebil CM (Bb, l. XI., štev. 10, str. 358).

Za slovensko šolo za l. 1960/61 se je v župniji Marije Pomagaj oglasilo okoli 100 otrok, v novi župniji Brezmadežne s čudodelno svetinjo pa 54 otrok (Bb, l. XI., štev. 10, str. 358/9).

Na obisk v Kanado je prišel bivši hotedrški župnik Jože Ferkulj, ki sedaj slušbuje v ZDA. Maševal je kar v skromni kapelici na Brown's Line (Bb, l. XI., štev. 10, str. 359).

Točni naslovi slovenskih cerkvenih ustanov v Torontu:

Župnijski urad Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4; na isti naslov je treba pošiljati osebno pošto za misijonarje: Andreja Prebil, Stankota Boljka, Toneta Zrnec in brata Cirila Verdnik.

Župnijski urad Brezmadežne s čudodelno svetinjo: 229 Brown's Line, Toronto 14; tja naj bi pošiljali tudi

pošto za misijonarja Janeza Kopača in Franca Sodja.

Slovenske usmiljenke imajo tale naslov: 613 Manning Ave., Toronto 4. Isti naslov je tudi za upravo Božje besede.

Hiša misijonarjev: 416 Manning Ave., Toronto 4 (Bb, l. XI., štev. 10, str. 360).

V Hamiltonu pa so Slovenci dobili stalnega dušnega pastirja. Iz ZDA je prišel tja dr. Alojzij Tomec ter se nastanil v župniji sv. Ane (naslov: 120 Sherman Ave. N.). Slovensko sveto mašo imajo kot običajno v Holy Rosary Chapel (Bb, l. XI., štev. 10, str. 361).

VENEZUELA

G. Janez Grilc ima veliko dela med izseljenci v Venezueli; vedno več Slovencev odkriva; prav rad bi videl, da bi mu kak nov slovenski izseljenski duhovnik prišel na pomoč, predvsem dober pevec, da bi organiziral pevski zbor. Naslov g. Janeza Grilca je: Chacao, Casa parroquial, Est. Miranda, Venezuela. Pred kratkim sta se po dolgih letih srečala z materjo, ki je prišla k njemu na obisk.

Slovenski izseljenci v Venezueli so ljubljanskemu škofu msgru. Antonu Vovku zbrali 100 dolarjev kot dar za škofovsko mitro. Gospod škof se je za dar lepo zahvalil.

*

Gospodje žele veliko novic, kakor so ponovno izrazili. Prinašamo nekaj izseljenskih novic zlasti iz Združenih držav in Kanade ter Venezuele. Več novic o napredovanju Slovenske izseljenske zveze, o sestanku slovenskih duhovnikov ob evh. kongresu v Münchenu ter o delu slovenskih izseljenskih misijonarjev v tem letu v zapadni Evropi pa bomo objavili zaradi pomanjkanja prostora v novoletni številki OU. Prosimo vnetega sodelovanja.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v Rimu je doslej izdalo že štiri zbornike Kraljestva božjega, ki je nekdanj izhajalo v domovini kot mesečnik. Zadnja dva letnika imata še podnaslov: Vzhodni zbornik. Glavna urednica teh zbornikov sta msgr. dr. Janez Vodopivec in dr. Stanko Janežič. Vse zbornike je doslej opremil g. Refko Vodeb. Tiska jih Mohorjeva družba v Celovcu. Zbornik Kraljestvo božje za leto 1960 ima tole vsebino: Dr. Janez Vodopivec, Vesoljni cerkveni zbor in njegov pomen v življenju Cerkve (str. 5/24); isti se je v nekaj zgoščenih odstavkih spomnil rajnega škofa dr. Gregorija Rožmana (str. 25/6); Pavel Leskovec DJ, Bodoči vesoljni cerkveni zbor v mislih treh ruskih teologov (str. 27/39; prinaša in razdelnja izjave škofa Kasijana Bezobrazova, protojereja Jurija Florovskija in profesorja Ivana Meyendorfa); Branko Bohinc, Slovo (pesem; str. 40); SJ, Ob dveh jubilejih (str. 41/2), opozarja na biseromašnika duh. svetnika Antona Merkuna ter na srebrnomašnika in petdesetletnika dr. Metoda Turnška OC, kjer poudarja zlasti njune zasluge pri delu za cerkveno edinstvo); Stanko Janežič, Nauk o brezstrastju v vzhodni ascetiki (str. 43/57; člankar pravi v uvodu: Pot do zedinjenja med krščanskim Vzhodom in Zapadom je v medsebojnem poznanju in družnem povračanju k cerkvenim očetom. Pričujoča razprava bi vsaj v neznatni meri hotela usmeriti na to pot verno izobraženstvo); Milka Hartman, Sezidajmo oltar (str. 58; pesem); Angel Kosmač, Kongregacija za vzhodno Cerkev (str. 59/69); Franc Jaklič, Ivan Besarión, glasnik cerkvenega edinstva (str. 71/

83); Stanko Janežič, Molitev za edinstvo (str. 87; pesem); Angel Kosmač, Katoliška vzhodna Cerkev v Jugoslaviji (str. 89/105; prav poučna razprava); Alojz Rebula, Zapis o Pasternaku (str. 107/8); Anton Ilc, Srečanje z Rusi (str. 109/14; opisuje vtise ob razgovorih z Rusi izza železne zavese na mednarodni razstavi v Bruslju leta 1953); Stanko Janežič, Prilovili so se (str. 115/8; nekaj iskrenih spominov je posvetilo trem velikim Rusom, ki so pred kratkim odšli v večnost; to so katoliški nadškof Aleksander Evreinov, zelo izobraženi ruski duhovnik Dimitrij Kuzmin Karavaev in prav tako velik učenjaka duhovnik Ciril Korolevskij); Anton Merkun, Glagolsko bogoslužje (str. 119/21); Mihael Lacko SJ, Prva glagolska maša v Ameriki (str. 122/6); isti, Tretji unionistični kongres v Združenih državah (str. 127/8; opomnimo, da se je tega kongresa udeležil tudi rajni škof dr. Gregorij Rožman), Od vzhoda do zahoda (str. 129/41; to je kronika o delu za zedinjenje, ki je povzeta zlasti po Servizio Informazioni Chiesa Orientale ter revijah Unitas in Irenikon). Pripomnimo, da je ves zbornik lepo posejan na več straneh z izjavami sv. očeta Janeza XXIII. o koncilu in zedinjenju; obenem pa ga poživlja okoli 20 raznih slik. V semenišču v Adroguéju letos beremo zbornik kar za vse v obednici. Naj bi tudi ta zbornik vzeli v roke vsi slovenski duhovniki, redovniki in bogoslovci ter se ob njem znova ogreli za delo glede cerkvenega zedinjenja; saj je to vprašanje ob bližajčem se drugem vatiškem cerkvenem zboru še posebno aktualno. — F. Ž.

Izdaja: Konzorcij (Gregor Mali). — Urejuje: uredniški odbor (dr. Filip Žakelj, Rivadavia 234, Adrogué FNCR, prov. Buenos Aires, Argentina). — Uprava: Stanko Škrbe, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina. — Tiska tiskarna Vilko, Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina

